

T.C.

MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN NARSİZM
DÜZEYLERİ VE BEDEN ALGILARININ
KARŞILAŞTIRILMASI (MARDİN ARTUKLU
ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ)

Ceylan DAĞ

MARDİN 2025

T.C.
MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN NARSİZM
DÜZEYLERİ VE BEDEN ALGILARININ
KARŞILAŞTIRILMASI (MARDİN ARTUKLU
ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ)**

CEYLAN DAĞ
0009-0007-1561-2324

TEZ DANIŞMANI

DANIŞMAN DOÇ. DR. ABDULLAH ALTUNHAN

DANIŞMAN DOÇ. DR. ÜNSAL TAZEGÜL

MARDİN, 2025

T.C.
MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

TEZ ONAYI

Enstitümüz Beden eğitimi ve Spor Anabilim Dalı 22900005 numaralı öğrencisi Ceylan DAĞ'ın hazırladığı “**Üniversite Öğrencilerinin Narsisizm Düzeyleri ve Beden Algılarının Karşılaştırılması (Mardin Artuklu Üniversitesi Örneği)**” başlıklı çalışma, 30/06/2025 tarihinde yapılan tez savunma sınavında oybirliği/oyçokluğu ile başarılı bulunarak jürimiz tarafından yüksek lisans/doktora tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri	Unvanı Adı, SOYADI	İmza
Başkan	Doç. Dr. Abdullah Altunhan	
Üye	Doç. Dr. İsmail Polatcan	
Üye	Doç. Dr. Ramazan Bayer	
Üye		
Üye		

ONAY:

Bu tezin kabulü, Enstitü Yönetim Kurulu'nun .../.../20.. tarih ve .../... sayılı kararı ile onaylanmıştır.

.../.../20..

Enstitü Müdürü

ETİK BEYAN

Mardin Artuklu Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Tez Yazım Kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada;

- Tez içindeki bütün bilgileri etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Tez çalışmasının hazırlık, bilgi, belge, veri toplama, analiz ve bilgilerin sunumu olmak üzere tüm aşamalarda bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun davrandığımı,
- Tez çalışmada kullanılan tüm eserlere eksiksiz atıf yaptığımı ve kullanılan tüm eserlere kaynaklar/kaynakçada yer verdiğimi,
- Tez çalışmasının özgün olduğunu,
- Tez çalışmasının Mardin Artuklu Üniversitesi tarafından kullanılan “bilimsel intihal tespit programı” ile tarandığını ve hiçbir şekilde “intihal içermediğini” beyan eder, aksinin ortaya çıkması durumunda her türlü yasal sonucu kabullendiğimi bildiririm.

Tarih (Gün/Ay

İmza
Adı SOYADI

ÖZET

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN NARSİSİZM DÜZEYLERİ VE BEDEN ALGILARININ KARŞILAŞTIRILMASI (MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ)

Ceylan DAĞ

Bu araştırmanın amacı Mardin Artuklu Üniversitesinde farklı bölümlerde okuyan öğrencilerin beden algısı ve narsisizm skoru değişkenleriyle arasındaki farklılığı incelemektir. Bununla birlikte cinsiyet değişkeni ile Mardin Artuklu Üniversitesinde okuyan öğrencilerin narsisizm skoru ve beden algısı arasındaki farklılığı ve ilişkiyi ortaya koymaktır. Araştırma, 18-30 yaş aralığında rastgele örneklem yolu ile seçilmiş olan 370 üniversite öğrencisi ile gönüllü katılıma dayalı olarak gerçekleştirilmiştir. Veri toplama aracı olarak katılımcılara sırasıyla Bilgilendirilmiş Onam Formu, Demografik Bilgi Formu, Narsistik Kişilik Envanteri ve Beden Algısı Ölçeği uygulanmıştır. Değişkenler arasındaki ilişkiyi ölçmek amacıyla elde edilen veriler uygun analiz yöntemleri ile incelenmiştir. Veriler bağımsız t testi, Pearson Korelasyon testi ve tek yönlü varyans analizi ile sınanmıştır. Analiz sonuçlarına göre, narsisizm skoru ve beden algısı arasında bir ilişki saptanmış aynı zamanda narsisizmin alt boyutları (teşhircilik, sömürücülük, üstünlük, hak iddia etme) ile beden algısı düzeylerinde, bazı fakülteler arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar belirlenmiştir. Cinsiyet değişkeni ile narsisizm skoru arasında anlamlı bir ilişki bulunurken cinsiyet değişkeni ve beden. algısı arasında bir ilişki bulunmamıştır. Elde edilen bulgulara göre cinsiyet değişkeni ve narsisizm skoru arasında bir farklılık bulunurken cinsiyet değişkeni ve beden algısı arasında bir farklılık bulunmamıştır.

Anahtar Kelimeler: Narsisizm Beden Algısı Cinsiyet Farklılıkları, Fiziksel Görünüm, Beden Memnuniyeti

ABSTRACT

DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS

A COMPARISON OF UNIVERSITY STUDENTS' LEVELS OF NARCISSISM AND BODY IMAGE (THE CASE OF MARDIN ARTUKLU UNIVERSITY)

Ceylan DAĞ

The aim of this study is to examine the differences between body image and narcissism scores among students from various departments at Mardin Artuklu University. Additionally, the study seeks to reveal the relationship and differences between the variables of gender and the narcissism scores and body image perceptions of students studying at Mardin Artuklu University. The research was conducted with 370 university students, aged between 18 and 30, selected through random sampling and based on voluntary participation. As data collection tools, participants were administered the Informed Consent Form, Dermographic Information Form, Narcissistic Personality Inventory, and Body Image Scale, respectively. The data obtained were analyzed using statistical methods. The data were tested using independent samples t-test, Pearson correlation analysis, and one-way analysis of variance (ANOVA). According to the results, a relationship was found between narcissism scores and body image. Additionally, statistically significant differences were identified in the levels of body image across certain faculties in relation to the sub-dimensions of narcissism (exhibitionism, exploitativeness, superiority, entitlement). A significant relationship was found between gender and narcissism scores, whereas no significant relationship was found between gender and body image. Based on the findings, a difference was observed between gender and narcissism scores, but no difference was observed between gender and body image.

Keywords: Narcissism, Body Image, Gender Differences, Physical Appearance, Body Satisfaction

ÖNSÖZ

Bu tez çalışması, üniversite öğrencilerinin narsisizm düzeyleri ile beden algıları arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla hazırlanmıştır. Çalışma süreci boyunca yalnızca akademik bilgi birikimimi artırmakla kalmayıp, aynı zamanda bireylerin psikolojik yapıları ve öznel algıları üzerine daha derinlemesine düşünme fırsatı da buldum. Bu süreçte, akademik bilgi ve rehberliğiyle bana yol gösteren, tez danışmanlarım Doç. Dr. ABDULLAH ALTUNHAN ve Doç. Dr. ÜNSAL TAZEGÜL'e en içten teşekkürlerimi sunarım.

Tez çalışmamda büyük emeği geçen, desteğini her daim gördüğüm biricik dostum ELÇİN IRMAK'a ve MURAT DÜZGÜN'e teşekkürlerimi sunarım.

Eğitim hayatım boyunca beni maddi ve manevi olarak destekleyen, güvenen ve daima yanımda olan canım aileme sonsuz minnet ve şükranlarımı sunarım.

Ayrıca, araştırmamın uygulanabilirliğini kolaylaştıran, katkı sunan Mardin Artuklu Üniversitesi'nin değerli öğrencilerine teşekkür ederim. Bu çalışmanın, narsisizm ve beden algısı üzerine yapılacak yeni araştırmalara katkı sunması ve bu alandaki farkındalığı artırması en büyük temennimdir.

Mardin; Temmuz, 2025

Ceylan DAĞ

İÇİNDEKİLER

TEZ ONAYI.....	viii
ETİK BEYANI.....	iv
ÖZET.....	v
ABSTRACT.....	vi
ÖNSÖZ.....	vii
İÇİNDEKİLER.....	viii
TABLolar LİSTESİ.....	xi
KISALTMALAR.....	Error! Bookmark not defined.
1.GİRİŞ	1
1.1. Narsisizm.....	1
1.1.1.Narsisizm Kavramı ve Tarihçesi	1
1.1.2. Narsisizm Türleri.....	8
1.1.2.1.Patolojik Olmayan Narsisizm.....	8
1.1.2.2.Patolojik Narsisizm.....	9
1.1.2.3.Topluluk Narsisizmi	10
1.1.3.Narsisizm Boyutları.....	12
1.1.4.Spor ve Narsisizm.....	13
1.1.5.Beden ve Spor	15
1.1.6. Medya, Spor ve Narsisizm	17
1.2.Kişilik Bozukluğu Nedir?.....	17
1.2.1. Kişilik Bozukluklarının Türleri	18
1.2.2. Narsisistik Kişilik Bozukluğu	18
1.3. Beden Algısı.....	19
2.ARAŞTIRMANIN AMACI VE HİPOTEZLERİ	22
3.YÖNTEM.....	23
3.1.Araştırma Örnekleme :.....	23
3.2.Ölçüm Araçları.....	Error!
Bookmark not defined.	
3.2.1.Bilgilendirilmiş Onam Formu:	Error! Bookmark not defined.
3.2.2.Demografik Bilgi Formu :.....	Error! Bookmark not defined.

3.2.3. Narsistik Kişilik Envanteri:.....	Error! Bookmark not defined.
3.2.4. Beden Algısı Ölçeği :.....	Error! Bookmark not defined.
3.3.İşlem :.....	Error!
Bookmark not defined.	
3.4.Analizler.....	Error! Bookmark not defined.
4.BULGULAR.....	26
5.SONUÇ VE TARTIŞMA	42
6. KAYNAKÇA	46
7. EKLER	52
EK 7.1. Demografik Bilgi Formu	52
EK 7.2.Narsistik Kişilik Envanteri.....	Error! Bookmark not defined.
EK 7.3.Beden Algısı Ölçeği	57
8.ÖZGEÇMİŞ	60

TABLÖLAR LİSTESİ

4.1. 1. Narsisizm Skoru Değişkenine Bağlı Tanımlayıcı İstatistik Bulguları.....	26
4.2. 1. Beden Algısı Değişkenine Bağlı Tanımlayıcı İstatistik Bulguları.....	28
4.3.1. ANOVA.....	30
4.4.1.Cinsiyet Değişkenine Bağlı Tanımlayıcı İstatistik Bulguları.....	31
4.5.1. Narsisizm ve Beden Algısı Değişkenleri Arasındaki İlişkiyi Gösteren Pearson Korelasyon Analizi Sonuçları.....	32
4.5.2. Cinsiyet Değişkeni ile Narsisizm Skoru ve Beden Algısı Değişkenleri Arasındaki İlişkiye Dair Pearson Korelasyon Analizi Sonuçları.....	33
4.6.1. Cinsiyet Değişkenine Bağlı Bağımsız Örneklem T Testi Sonuçları.....	34
4.7.1.Okunan Bölüm Değişkenine Bağlı Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	36
4.7.2 Okunan Bölüm Değişkenine Bağlı Tukey Testi Sonuçları.....	38

1.GİRİŞ

1.1. Narsisizm

1.1.1.Narsisizm Kavramı ve Tarihçesi

Modern zamanın konuşma dilinde fazlasıyla yer etmiş olan Narsisizm, sudaki yansımaya aşık olan ve gerçekleşmesi mümkün olmayan bu aşkın peşinde yaşamını yitiren Yunan mitolojisi kahramını Narkissos'a dayanmaktadır. Narsisizm kavramına dair mitoloji içerisinde birden fazla hikaye bulunmaktadır. Yunan mitolojisi kahramanı Narkissos için Kahin Teiresias, uzun yıllar yaşayabilmesi için kendini tanımaması gerektiğine dair bir kehanette bulunur. Yaşamının gençlik yıllarında aşıklarına hiç yüz vermeyen, kibri ile ünlenen, yakışıklılığı dillere destan olan Narkissos, bir aşığının intiharına sebebiyet verir. Yarattığı bu durumdan ötürü Peri Kraliçesi Nemesis , Narkissos 'un hayatı boyunca yalnızca kendisini sevmesi ve kimseye aşık olmaması için duada bulunur. Durum böyleyken bir gün susuzluğunu gidermek için göle eğilen Narkissos kendi yansımasını görür ve suda gördüğü bu surete aşık olur. Ona ulaşamaz, dokunamaz, karşılık bulamaz ve bu imkansızlıkla baş edemeyen Narkissos, kuruyup ölmeye mahkum olur. (Akt.Tazegül, 2018) Bir diğer hikayede ise yakışıklılığı ile her yerde nam salan Narkissos'a gönlünü kaptıran Ekho'nun hazin sonu ele alınmıştır. Ekho aşkına karşılık vermeyen, üstelik kibirli davranan Narkissos için tanrılara dua eder. Tanrıların ise Ekho'ya cevabı, "kimseyi sevmeyen yalnızca kendini sevsin" şeklindedir. Göl kıyısında vakit geçirmeye giden Narkissos, sudakini yansımısını görünce Ekho'nun kendisine aşık olmakta ne kadar haklı olduğunu düşünür. Kendisine olan aşkıyla yanıp tutuşan Narkissos sonunu kendi kendine getirir. (Akt.Tazegül, 2018)

Narsisizm, kişinin kendine aşırı hayranlık duyması, kendini aşırı derecede önemli ve değerli görmesi ve başkalarının takdirini sürekli olarak arzulaması olarak tanımlanır. Bu kişilik özelliği, bireyin kendini başkalarından üstün ve özel hissetmesine neden olur ve genellikle başkalarından onay ve beğeni arayışı ile kendini gösterir. (Gabriel ve Critelli, 1994) Narsistik bireyler, genellikle kendi ihtiyaçlarını ve arzularını başkalarınınkinden üstün tutarlar. Narsistik bireyler, genellikle başkalarının duygularını

ve ihtiyaçlarını göz ardı ederler. Örneğın, bir iş yerinde narsistik bir yönetici, çalışanlarının katkılarını ve ihtiyaçlarını önemsemeyebilir ve sürekli olarak kendi başarılarını ve liderliğini vurgular. Bu tür davranışlar, narsistik bireylerin sosyal ilişkilerinde sorunlara yol açabilir. (Pincus ve Lukowitsky, 2010)

Narsisizm, bireylerin kendi benlik algılarını ve başkalarıyla olan ilişkilerini derinden etkileyen bir kişilik özelliğidir. Kendi üstünlüklerine ve önemlerine olan inançları, onların yaşamlarında önemli bir yer tutar ve günlük etkileşimlerini şekillendirir. (Gabriel ve Critelli, 1994)

Narsisizm , Yunanca da duyarsızlık anlamı taşıyan Narke sözcüğünden türemiştir. (Kiraz, 2011) Kendini beğenmişlik , kendini diğerkilerinden üstün görme, şımarık davranma, ukala olmak gibi anlamlar taşımaktadır. (Lehman , 2014) Alanyazındaki araştırmalar sonucu Narsistlik kişilik özelliklerine sahip bireylerin gösterişe ve hava atmaya düşkün, (Morf ve Rhodewalt, 2001) n planda, diğerkilerden insanlardan apayrı özelliklere sahip olan , en özel insanlar olduklarına inanmaya eğilimli oldukları görülmüştür. (Gabriel ve Critelli, 1994)

Özellikle psikanalitik kuramcılar, nesne ilişkileri kuramcıları ve kendilik kuramcılarının popüler konusunu haline gelen Narsisizm (Eldoğın Eken, 2016), patolojik anlamda tanı ve kriterleri belirlenip DSM-III 'te kişilik bozuklukları içerisinde yer almıştır. (Koç Ekinci, 2018) En genel tanımıyla narsisizm herkes tarafından beğenilen, bu beğenilme 6 duygusu ile gösterişe eğilimli, diğerkilerle empati kuramayan bireyler için tanımlanmaktadır. (Amerikan Psikiyatri Birliğı, 2014).

Sigmund Freud, modern psikolojinin temellerini atan ve insan psikolojisini anlamada devrim yaratan bir figür olarak tanınır. Freud'un eserlerinde yer verdiğı kavramlardan biri de narsisizmdir. Narsisizm, kişinin kendine olan aşır hayranlığı ve başkalarının takdirini arzulama eğilimidir. Freud, narsisizmi ilk olarak 1914 yılında "Narsisizm: Bir Giriş" adlı makalesinde ele almış ve bu kavramı psikolojik gelişim teorisinin bir parçası olarak tanımlamıştır.(Karaaziz ve Atak, 2013) Freud'un narsisizm üzerine çalışmaları, bireylerin kendileriyle ve başkalarıyla olan ilişkilerini anlamada önemli bir rehber sunar. Narsisizmin kökenlerini ve etkilerini anlamak, bireylerin kendi davranışlarını ve toplumsal rollerini değerkendirmelerine yardımcı olabilir. Freud'un teorileri, narsisizmin psikolojik gelişimde nasıl bir rol oynadığını ve bireylerin yaşamlarını nasıl etkilediğini anlamamıza ışık tutar.(Karaaziz ve Atak, 2013)

Freud, normal gelişimin bir basamağı olarak gördüğü narsisizm kavramını libidinal enerjinin kişinin benliğine yönelimi olarak ele almaktadır. Bu doğrultuda narsisizm kavramını birincil narsisizm ve ikincil narsisizm olacak şekilde iki alt boyutta değerlendirmiştir. Birincil narsisizm sürecinde ebeveyn – bebek ilişkisi ön plandadır. Libidinal enerji bu süreçte kişinin benliğine doğrudur. Zamanla çevresini keşfeden bebek ebeveynin kendisinden farklı olduğunu, onu tamamlamadığını fark etmektedir. Bu noktada ortaya çıkan ‘ben ideali’ kavramı ile birincil narsisizm süreci sona ermektedir. İkincil narsisizm sürecinde bebek libidinal enerjisini nesnelere atfetmektedir fakat gerekli doyumu elde edemediği için libidinal enerji, nesnelerden sonra tekrar benliğe yönelmektedir. Freud’a göre süreçlerin sağlıklı bir şekilde gerçekleşebilmesi için birincil ve ikincil narsisizm süreçleri arasında dengenin kurulması önemlidir. (Akt. İnce, 2020) Freud’un psikolojinin yapı taşlarını yeniden oluşturduğu Meta Psikolojiye Giriş eserinde zaman içerisinde değişiklik gösteren dürtü kavramını beden ve zihin çerçevesinde beden ilişkisi nedeniyle zihni iş yükü altına sokması şeklinde tanımlamaktadır. Narsisizmde başlayan aşkın, cinsel iç güdüler aracılığıyla diğer bireylere aktarıldığını belirtmektedir. (Muckenhaupt, 2004) Freud, Narsisizm Üzerine adlı makalesinde narsist bireyin;

1. Kendisinin ne olduğu,
2. Kendisinin vaktiyle ne olduğu,
3. Kendisinin ne olmak istediği,
4. Zamanında kendisinin parçası olan biri Olarak sevgi objelerini bu ölçütler çerçevesinde seçtiğini belirtir. (Geçtan, 1994)

İlk üç seçenekte kişi kendisini temsil edeni seçmektedir. Son seçenekte ise Freud annenin kendinden olan, kendi parçası olan yavrusuna olan narsistik sevgisini ifade eder. Freud’a göre narsistik terimi dört farklı anlamda kullanılmıştır. İlk olarak klinik anlamda kişinin kendi bedenine cinsel bir obje gibi davranmasıyla beraber cinsel bir sapkınlık durumu olarak tanımladığı gibi; ruhsal-cinsel gelişim aşamasında kendine yaptığı bir yatırım olarak da tanımlamaktadır. (Doğaner,1996).

Freud ile birlikte Sadger da narsisizm kavramının normal gelişim için gerekli olduğu ve kişinin kendi benliğine hayranlığı olduğu şeklinde tanımlamıştır. Sadger, narsisizmin bir psikanalitik kavram olarak ele alınmasını sağlamıştır. Sadger, cinselliğin meydana gelmesi için narsisizmin kavramının zorunluluğuna değinmiştir.(Anlı,2010)

Bu ortak noktanın aksini iddia eden Otto Rank, kişinin kendi benliğine hayranlığının tek şartının benliği sadece libidinal nesne olarak görmekten geçmediğini vurgulamaktadır. (Pulver, 1970)

Alanyazı ele alındığında narsisizmin birden çok boyutlarının olduğuna dair iddialar Kohut ve Kernberg'in fikir çatışmaları ile kendini göstermiştir.(İnce, 2020) Heinz Kohut ile Otto Kernberg, bu konuda derinlemesine çalışmalar yapmış iki önde gelen psikologdur. Her iki bilim insanı da narsisizmin doğası, kökenleri ve etkileri üzerine özgün görüşler sunmuştur. (Yılmaz,2018)

Kohut narsisizmi normal gelişimin bir parçası olarak görürken, Kernberg narsisizmi aşılması gereken bir dönem olarak görmektedir.(Schmidt, 2019) Bursten'in ortaya attığı dört boyutlu narsisizmi, Gabbard'ın iki boyutlu narsisizmi gibi alanyazında farklılıklar gösteren boyutlar bulunmaktadır. (İnce, 2020) Kohut , narsisizmi benlik yapısındaki eksiklik olarak tanımlamaktadır. Bu temel eksiklikleri, düşük özsaygı, ihmal edilmişlik, değersizlik, depresyon, güven açlığı olarak ele almıştır. (Gülmez, 2009) Kohut 2 yaşına kadar çocuğa bakım veren kişilerin oluşturduğu çevrenin en etkin parça olduğunu söyler. Kohut yaşamını sürdürebilmek için ailenin çocuğun kendilik nesnesi olduğuna vurgu yapar. Kendilik nesnesi, çocuk ve bakım veren kişinin birliğini ifade etmek maksadıyla kullanılır. Bu kişiler çoğunlukla anne ya da annenin yerine koyulan bireylerdir. Çocuklar bu dönemde kendini ve ebeveyni ayırt edememektedir. Kohut'a göre bu "aynalama" olarak adlandırılır. Aynalama döneminde bakımverenler bebeğe eşsiz ve mükemmel olduğunu yansıtmaktadır. Aynalamanın yeterli olduğu durumlarda bebeğin benlik duygusu ve kendi kendini onaylaması gelişim göstermektedir. Psikanalitik kuramda ise bu durum büyülenme benlik olarak nitelendirilir. (Özakkaş, 2006) Kohut'a göre normal benliğin, gelişim dönemleri için şartları sağladığını belirtmektedir. Bunlardan birincisi anne tarafından gelebilecek olan empati eksikliğini atlatabilmektir. İkincisi idealleştirmedir. İdealleştirme döneminde bebeğin bakımverene bağımlı olduğunu fark etmesi sonucu hissettiği savunmasızlık duygusunu yok etmek amacıyla da idealize edebileceği güçlü bir kendilik nesnesi ile bağ kurmaya çalışır. Bu genellikle baba faktörüdür. Bunun nedeni çocuğun anneye kendini ispatlama, kabul ettirme, fark ettirme uğraşlarının boşa çıkması ile idealleştirme aşamasında sadece baba faktörünü ele almaktadır.(Geçtan,1994) Aynalama ve idealleştirme Kohut'a göre 'Çift Kutuplu Kendilik ' durumunu meydana getirmektedir. Kohut, normal benlik gelişiminde iki kutupta da kusurların olabileceğini kabul etmektedir. (Gülmez,2009)

Otto Kernberg ise, narsisizmi nesne ilişkileri kuramı çerçevesinde ele alır. Kernberg, narsisizmi patolojik bir durum olarak değerlendirir ve bireyin kendine duyduğu aşırı hayranlığın ve başkalarına olan empatinin eksikliğinin, sağlıklı bir kişilik yapısının göstergesi olduğunu savunur. Kernberg'e göre, narsistik bireyler, kendilerini idealize ederken, başkalarını değersizleştirirler ve bu durum, onların sosyal ilişkilerinde ciddi sorunlara yol açar. (Atalay ve Demirci, 2016)

Kernberg, narsistik kişilik bozukluğunun kökenlerini, bireyin çocukluk döneminde yaşadığı travmalarda ve ebeveyn-çocuk ilişkisindeki aksaklıklarda arar. Kernberg'e göre, narsistik bireyler, çocukluk döneminde ebeveynleri tarafından yeterince sevgi ve ilgi görmediklerinde, kendilerini korumak için aşırı bir kendilik algısı geliştirirler. Bu durum, onların yetişkinlik döneminde başkalarıyla sağlıklı ilişkiler kurmalarını zorlaştırır. (Atalay ve Demirci, 2016)

Örneğin, Kernberg'in çalışmaları, narsistik kişilik bozukluğu olan bireylerin, kendilerini sürekli olarak başkalarıyla kıyasladıklarını ve başkalarının başarılarını küçümseyerek kendilerini üstün hissetmeye çalıştıklarını ortaya koyar. (Atalay ve Demirci, 2016) Bu bireyler, eleştirildiklerinde aşırı tepkiler verebilirler ve kendilerini savunmak için saldırgan davranışlar sergileyebilirler.

Kernberg, narsisizmi normal gelişimin bir aşaması olarak kabul etmemektedir. Hatalı bir durum olarak ele almaktadır. Narsistik yapıları, sınır kişilik örgütler içerisinde ele alırken bu yapılarda nesne sabitliği olmadığını vurgulamaktadır. Kohut'a kıyasla Kernberg, iyi-kötü kendilik ve nesne temsillerini patolojik bir bütün olarak ele almaktadır. Narsistik yapılardaki 8 birincil eksikliğin anne-çocuk ilişkisinden meydana geldiğini belirtmektedir. Çocuk, annenin soğuk davranışlarına savunma oluşturmak için bir "büyüklenmeci kendilik" meydana getirmektedir. (Anlı ve Bahadır, 2007)

Kohut ve Kernberg'in narsisizm konusundaki yaklaşımları, bu kişilik özelliğinin farklı yönlerini ve etkilerini anlamamıza yardımcı olur. Kohut, narsisizmi sağlıklı bir kendilik gelişimi için gerekli bir süreç olarak değerlendirirken, Kernberg narsisizmi patolojik bir durum olarak ele alır. Her iki bilim insanı da narsisizmin bireylerin psikolojik yapıları üzerinde derin etkileri olduğunu ve bu etkilerin bireylerin sosyal ilişkilerinde ve günlük yaşamlarında önemli rol oynadığını savunur. (Yılmaz, 2018)

1898 'de erkek erotizmini açıklamak için narsisizm kavramından ilk kez bahseden kişi Havelock Ellis olmuştur. Ellis'e göre narsisizm kendi bedenini cinsel bir

obje olarak kullanan bireylerde ortaya çıkmaktadır. Özellikle kadınlarda ortaya çıkan narsisizmi bireyin cinsel duygularının kendine olan hayranlığına dönüşmesini kapsamaktadır. (Anlı, 2010)

Literatürde narsisizm kavramı pek çok farklı şekilde ele alınmıştır :

- (a) Libidinal nesne olarak tanımlama
- (b) Bir gelişim aşaması olduğunu belirtmek için
- (c) Nesne ilişkileri açısından
- (d) Benlik saygısının ego durumunu ele almak için.

Dolayısıyla narsisizmin pek çok yönünün , tanımının, boyutlarının olması beraberinde kafa karışıklığı da meydana getirmektedir. (Pulver, 1970)

Farklı özellikleri ve boyutları çeşitli olsa da literatürde grandiyöz narsisizm ve kırılğan narsisizm kavramları daha fazla göze çarpmaktadır. (Elibol ve Sevi Tok, 2019) Dickinson ve Pincus (2003), grandiyöz narsisizm ve kırılğan narsisizmin kişiler arası analizlerinde benlik saygısını sağlamada diğer insanları değersizleştirme, kendi zayıflıklarını görmezden gelme, hak iddia etme, beklentiler ve elde bulunanlar arasında bir uyumsuzluk bulunması, odak ve dikkati kendinde toplama gibi kriterleri grandiyöz narsisizm; utangaç, alçakgönüllü, benlik saygısını sağlamada etraftan gelecek geri bildirimlere açık olma ve bunlara güvenme, ilişkilerde büyüklenmeci beklenti içerisinde olma gibi kriterleri kırılğan narsisizm kavramıyla ele almışlardır.

✓ Kırılğan narsisizm ; Kırılğan narsisizmi tespit etmek daha zor olabilir. Bu kişiler dışa dönük olmayabilirler ve kırılğanlıklarını gizlerler. Kendilerini değersiz hissetme ve eleştirilere karşı aşırı duyarlılık gösterirler. İçsel olarak kendilerini yetersiz hissetme, başkalarının onayına aşırı bağımlılık, sosyal ortamlarda çekingenlik gibi davranışlar görülebilmektedir. Koşullu benlik saygısı, benliği saklama, değersizleştirme alt boyutlarından oluşmaktadır.

✓ Grandiyöz narsisizm ; Bu kişiler genellikle çekici görünürler ve ilgi arayışı içinde açık bir büyüklenmecilik sergilerler. Kendilerini üstün görme, sürekli hayranlık ve onay bekleme eğilimindedirler. Başkalarını küçümseme, empati eksikliği, sürekli olarak başarılarını ve yeteneklerini abartma gibi davranışlar sergilerler. İstismarcı/sömürücü, kendini feda/yüceltme, büyüklenmeci fantezi, öfkeyi hak görme alt boyutlarından oluşmaktadır.

Modern dünya, bireylerin kendileri ve bedenleri ile ilişkilerini derinden etkileyen bir dizi dinamikle doludur. (Akyüz ve Özbek, 2024) Narsisizm, spor ve beden algısı, bu dinamiklerin merkezinde yer alır ve birbirleriyle sıkı sıkıya bağlantılıdır diyebiliriz. Narsisizm, bireyin kendine duyduğu aşırı hayranlık ve başkalarının takdirini arzulama ihtiyacıdır. (Sünbül ve Traş, 2023). Bu eğilim, bireysel kimliğin oluşumunda önemli bir rol oynar. Modern dünyada, sosyal medya ve dijital platformlar, bireylerin narsistik eğilimlerini besleyen araçlar haline gelmiştir. Instagram, Facebook ve TikTok gibi platformlar, bireylerin sürekli olarak kendilerini sergilemelerine ve başkalarının beğenisini kazanmalarına olanak tanır. (Balcı ve Sarıtaş, 2019) Bu durum, narsistik eğilimlerin artmasına neden olabilir ve bireylerin kendilerine olan güvenlerini artırabilir.

Spor, bireylerin fiziksel ve mental sağlıklarını geliştiren önemli bir etkinliktir. Ancak, sporun toplumsal beklentilerle de şekillendiği unutulmamalıdır. Sporcular, toplum tarafından başarıları ve fiziksel yetenekleri ile tanınır ve ödüllendirilirler.(Akkaya ve Zerenler, 2017) Bu durum, sporcuların narsistik eğilimlerini artırabilir. Toplumun sporculara yüklediği başarı ve mükemmellik beklentileri, sporcuların kendilerini sürekli olarak kanıtlama ve üstün olma çabası içine girmelerine yol açar. (Demirel, Altın, Yalçın ve Demir, 2018)Bu süreçte, narsistik eğilimler sporcuların performanslarını artıran bir motivasyon kaynağı olabilir.

Beden algısı, kişinin kendi bedeniyle ilgili düşüncelerini ve hislerini ifade eder. Modern dünyada, medya ve güzellik endüstrisi, bireylerin beden algısını şekillendiren güçlü etkenler sunar. (Yayan,2023) İdeal beden ölçüleri ve görünüm, medya aracılığıyla sürekli olarak bireylere empoze edilir. Bu durum, bireylerin kendilerini bu standartlara göre değerlendirmelerine ve narsistik eğilimlerin artmasına neden olabilir. Özellikle genç bireyler, sosyal medyada karşılaştıkları güzellik standartlarına uyma baskısı altında kalabilirler. (Polat vd., 2024)

Narsisizm, spor ve beden algısı arasındaki ilişki, bireylerin psikolojik ve sosyal yaşamlarını derinden etkileyebilir. (Heper vd, 2012) Narsistik bireyler, kendilerine olan hayranlıklarını ve üstünlük duygularını besleyerek toplumun beklentilerine uyum sağlamaya çalışırlar. Ancak, bu durum empati eksikliği ve ilişkilerde yüzeysellik gibi sorunlara yol açabilir. (Polat vd., 2024)Sporcular, başarıya ulaşma arzuları ve toplumun kendilerine yüklediği beklentiler nedeniyle psikolojik baskı altında kalabilirler. Beden

algısı ise, bireylerin özgüvenini ve toplumsal rollerini etkileyen önemli bir faktördür. (Yayan,2023)

Modern dünya, narsisizm, spor ve beden algısı arasındaki ilişkiyi karmaşık ve çok boyutlu bir hale getirmiştir. Bu üç kavramın etkileşimi, bireylerin kendilerine olan bakış açılarını ve toplumsal rollerini derinden etkiler. Narsisizmin olumlu ve olumsuz yönlerini anlamak, bireylerin kendi davranışlarını ve ilişkilerini değerlendirmelerine yardımcı olabilir. Bu bağlamda, modern dünyada narsisizm, spor ve beden algısı arasındaki bağlantıları incelemek, bireylerin psikolojik sağlıklarını korumak ve daha sağlıklı bir toplumsal yapı oluşturmak açısından büyük önem taşır. (Tazegül, 2017; Akyüz ve Özbek, 2024; Sünbül ve Traş, 2023).

1.1.2. Narsisizm Türleri

Alanyazı araştırmaları ve okumalar sonucunda narsisizmin üçe ayrıldığını söylemek mümkündür. Bunlar; patolojik olmayan narsisizm, patolojik olan narsisizm ve topluluk narsisizmidir.

1.1.2.1. Patolojik Olmayan Narsisizm

Narsisizm ve olumlu ruh sağlığı ile ilgili yapılan çalışmalarda narsisizmin ruh sağlığına fayda sağladığı ve birey açısından olumlu sonuçlara sebebiyet verdiğini gösteren birçok sonuca ulaşılmıştır. (Foster, 2007).

Fromm'a göre narsisizmin nesnesi eğer kişinin kendi uğraşları sonucunda ortaya çıkıyorsa bu tehlikesiz bir narsisizm durumudur. Mesela bir sporcu, bir aşçı ya da bir marangoz mesleğinden dolayı nesnel olarak elde ettiği başarılarından narsistik bir övgü duyabilir. Yani narsisizmin nesnesi kişinin kendi çalışmaları sonucu ortaya çıktığı için kendi eserlerine ve başarılarına olan ilgisi çalışma süreci ile olan ilgisiyle dengelenir. Bu sebeple tehlikesiz narsisizm kendi kendini denetler. (Fromm,1994).

Kernberg patolojik olmayan narsisizmi benliğe olan yatırım olarak tanımlamaktadır. İd, ego ve süperego'daki ilişkilerden kaynaklandığını belirtir.

Kernberg benlik duygusunu içeren içsel ve dışsal faktörlerin arasında bir denge olmasını savunmuştur. (Kernberg, 1999).

Patolojik olmayan narsisizm, kişinin çevresiyle başa çıkabilme yeteneğinde artışı, kendine olan güveninde, bir işi yaparken keyif alabilme, ya da yaptığı hatadan ders çıkarabilme gibi duyguları tecrübe etmesini sağlamaktadır. (Rozenbaltt,2002).

Patolojik Olmayan Narsistlerin Özellikleri

Ronningstam'a göre patolojik olmayan narsistler;

- Kabiliyetlerini ve sınırlarını realist bir biçimde gözden geçirirler
- Eleştiri almayı ve reddedilmeyi kabul edebilirler
- Empati kurabilir, merhamet duyabilirler.
- Utanmak, gurur duymak gibi hislerle başa çıkabilirler.
- Başka insanlarla sağlıklı ilişkiler kurabilirler.
- Başarmak ile ilgili büyük hayalleri vardır. (Godkin ve Allcorn, 2009).

1.1.2.2. Patolojik Narsisizm

Patolojik narsisizm kişinin ruhsal durumunun bozukluğunu ifade eden bir organizasyondur. (Rozebaltt,2002).

Psikanaliz araştırmacıları narsisizmin ortaya çıkış nedenleri ile ilgili net bir fikir birliğine sahip olmasalar da hepsi, narsisizmin çocukluk dönemindeki empatiden yoksun durumlara birer tepki olarak ortaya çıktığı görüşündedirler. (Gülmez,2009).

Psikodinamik görüşe göre; yaşamın ilk çağlarında oluşan korku, tedirginlik, güvensizlik hissi, anne-babanın yokluğu ya da ihmali, alay konusu oluşu veya eleştirilmesi kişide patolojik narsisizmin oluşmasına sebebiyet vermektedir. (Güleç ve Koroğlu,1998).

Kernberg'e göre patolojik narsistik kişilerde üst düzey bir beğenilme kaygısı, takdir edilme, övgü alma isteği, kendinden sıkça bahsetme durumu olmasına karşın kendilik kavramlarının çok yüksek oluşu ve çevrelerinden sürekli övgü alma ihtiyacı arasında zıtlık bulunmaktadır. (Kernberg,1999). Patolojik narsistik bireylerin sosyal yaşantıları oldukça dardır. Çevrelerinden aldıkları övgüler dışında yaşamdan pek fazla haz almazlar. Yeni insanlarla tanışmak kendilik saygılarını yükseltmeyeceğinden dolayı kendilerini iyi hissetmez ve sıkılırlar. (Kernberg,1999).

Narsistik bireyler genellikle ilgi beklediği kişileri idealleştirme ve hiçbir şey beklemedikleri kişileri ise hor görme ve yüksekte bakma durumuna meyillidirler. (Kernberg,1999) Narsistik kişilik bozukluğuna sahip kişiler genellikle çevreleri

tarafından sürekli övülmek, takdir edilmek beklentisindedirler. Hatta çevresini bu amaçla kullanırlar. Sürekli olarak kendilerinden bahsederler ve kendilerini aşırı önemserler. Bu durum genellikle çevresiyle çatışmasına neden olur ve insanlarla olan ilişkilerinin bozulmasına sebebiyet verir. Bu da benlik saygılarının zarar görmesine ve depresyona girmeye sebebiyet verebiliyor. (Yetiş,2010)

Ronningstam, üç çeşit patolojik narsisizm olduğunu ileri sürmüştür. Bunlar; kibirli, çekingen ve psikopatolojik olarak adlandırılır. Kibirli narsisizm, patolojik narsisizmde yapılan tanımlamalar ile ortak özelliklerdedir. Çekingen narsisizm, zayıf benlik değeri ve zayıf benlik etkinliğine sahip bireyler için kullanılır. Psikopatolojik narsisizm kavramı ise, etkilenmeye açık, tehditlere duyarlı, aşırı hassas bireyler için kullanılır. Kırılganlık, alınganlık, coşku ve iyimserlik gibi çalkantılı duyguları barındırırlar. Bu da onurlarının kolayca tehdit edilebilmesine ve değişmesine sebep olur. (Atay, 2010)

Patolojik narsistlerin genel düşünce yapıları

- 1) Ben özel bir bireyim.
- 2) Üstün biri olduğum için ayrıcalıklı davranılmayı hak ediyorum.
- 3) Başka kişilere uygulanan kuralları bana uygulayamazlar.
- 4) Bilinmek, övgü görmek ve beğenilmek çok önemlidir.
- 5) Sahip olduğum statüye saygı göstermeyenlerin ceza alması gerekir.
- 6) Diğer insanlar benim ihtiyaçlarımı karşılamak için varlar.
- 7) Herkes benim ne kadar kıymetli biri olduğumu bilmeli
- 8) Kimsenin beni eleştirmeye hakkı yoktur.
- 9) Hak ettiğim saygıyı görmem gerekir ve hak ettiklerimin verilmemesi affedilemez bir durumdur.
- 10) Başka hiç kimse hayranlık duyulmayı hak etmiyor.
- 11) Ben fazla becerikliyim ve başka kişilerin bana erişmesi imkansızdır.
- 12) Büyük şeyleri istemek için çok fazla sebebim mevcut. (Köroğlu ve Bayraktar,2007).

1.1.2.3.Topluluk Narsisizmi

Toplulukların ayakta kalabilmesi ve varlığını sürdürebilmesi açısından topluluk narsisizmini tehlikesiz ve tehlikeli olması açısından ayırım gözetebiliriz. Topluluk narsisizminin temelinde toplumu ayakta tutma fikri söz konusudur. (Fromm,1994).

Topluluk narsisizmi doygunluk isteme açısından bireysel narsisizm ile benzerlik gösterir. Doygunluğa ulaşmak ister çünkü yüceltmek istediği toplumu belli sebeplere dayandırmaya ihtiyaç duyar. “Benim toplumum diğer toplumlardan üstündür” anlayışı bu doygunluğa sebebiyet verir. Aynı şey din toplumları için de mevcuttur. “Benim dinim tanrıya inanan tek dindir. Diğer toplumların hepsi inançsız, yanlış yolda olan kişilerle doludur” gibi cümleler toplulukların doygunluğa ulaşmasını sağlar (Tazegül,2018).

Topluluk narsisizmi, bir topluluğun ya da grubun kendini diğer topluluklardan veya gruplardan üstün görmesi ve aşırı bir şekilde kendine hayranlık duyması olarak tanımlanabilir. Bu kavram, bireysel narsisizmin genişletilmiş bir versiyonu olarak düşünülebilir ve bir grup ya da topluluk içerisindeki bireylerin kendilerini diğer topluluklardan veya gruplardan üstün hissetme eğilimlerini yansıtır. (Tapan, 2022)

Topluluk narsisizmi, genellikle belirli bir kimlik veya aidiyet duygusuna dayanır. (Fıncioğulları, 2015) rneğin, bir spor takımının taraftarları, kendi takımlarının diğer takımlardan üstün olduğunu düşünebilir ve bu duygular, takım başarılarına ve sosyal kimliklerine olan bağlılıklarını pekiştirebilir. Benzer şekilde, bir dini grup veya kültürel topluluk, kendi inançlarının veya değerlerinin diğerlerinden daha üstün olduğuna inanabilir. (Tapan, 2022)

Topluluk narsisizmi, genellikle řu özelliklerle kendini gösterir:

- Aşırı Kendine Hayranlık: Topluluk, kendi başarılarını ve özelliklerini sürekli olarak övme eğilimindedir.
- stnlk Duygusu: Topluluk, kendini diğer topluluklardan üstün görür ve bu üstünlüğü her fırsatta vurgular.
- Dış Gruba Karşı Olumsuz Tutum: Diğer topluluklara veya gruplara karşı olumsuz ve küçümseyici tutumlar sergileyebilirler.
- Birlik ve Dayanışma: Topluluk yeleri arasında güçlü bir birlik ve dayanışma duygusu vardır, bu da topluluk narsisizmini daha da pekiştirir. (Eker, 2023)

Topluluk narsisizmi, sosyal ve kültürel dinamikler üzerinde önemli etkiler yaratabilir. Bir yandan topluluk yeleri arasındaki bağlılığı ve dayanışmayı artırabilirken, diğer yandan dış gruplarla olan ilişkileri olumsuz etkileyebilir ve çatışmalara yol açabilir.

1.1.3.Narsisizm Boyutları

1) Üstünlük Boyutu: özgüvenli olmayı, özgür olmayı, yapabilme inancını ve başarılı olma ihtiyacını karşılar. Üstünlük özelliği gelişen kişilerde fiziksel ve mental olarak kendilerini herkesten üstün görme ve kendisini fazla abartma olarak ifade edebileceğimiz bir tutumdur. Özel olduklarını düşünürler ve bu düşünceyle eşsiz olduklarına inanırlar. Kendini beğenmiş bir tavır sergilerler ve bu da diğer insanları küçük görme, aşağılama gibi tavırlarını haklı çıkartır. Herkesten iyi olma inancı diğerlerini küçümseyebilmeleri için yeterli bir sebeptir (Özel, 2013).

Üstünlük duygusu diğer herkesten iyi olduklarını düşündürür ve bunun da herkes tarafından kabul görmesi gerektiğine inanırlar (Wonneberg, 2007).

2) Sömürücülük Boyutu: insanlara hoşgörü göstermemeyi, empati kurmamayı, hoşnutsuzluğu, asiliği ve uyumsuzluğu ifade eder (Gülmez,2009).

Narsistik bireyler insanları kendilerinin uzantısı olarak görürler. Kendisi tektir ve kalan diğer herkes onun uzantısıdır. Bu durum onları sömürücü birer birey yapar. Bu tutuma sahip kişiler kendilerini başkalarının yerine koyamayıp hoşgörü gösteremediğinden dolayı insanlara karşı saldırgan tutumlar içerisinde olabilirler (Hotchkiss,2003). Sömürücülük boyutunda olan kişiler için tüm ilişkiler de sömürü boyutundadır. Kendileri insanlardan fayda sağlayabilir ama biri onlardan fayda sağlamaya kalktığı zaman rahatsızlık duyar, sömürülüyor korkusu yaşarlar. Çok basit bir alma verme işlemi bile onlara kullanılıyor hissini verebilir. Bu sebeple “veren el” oldukları ilişkileri kabul ederler (Hotchkiss,2003).

3) Otorite boyutu: hakim olmayı, önderlik etmeyi, kritik yapabilmeyi ve özgüveni ifade eder (Gülmez,2009). Ulaşılamaz olduklarını düşündüklerinden dolayı insanlara boyun eğdirme, istediklerini yaptırabilme düşüncesine sahiptirler (Saydam,1996). Özgüvenleri çok yüksek olduğundan dolayı yaptıkları her işte en iyi olmayı, başarı elde edebilmeyi beklerler. Takım çalışmalarında bireyselliği ön planda tutarlar. Toplu başarıyı kabul etmez, başarının hepsini kendilerine mal etmek isterler. Ticaret ve siyaset alanlarında kendilerini gösterebilirler. Beğeni topladıkları müddetçe kısa süreli de olsa tatmin olurlar (Özel,2014). Övülmeye ve başarmaya olan ilgileri dışında insanları yöneltme konusunda başarılıdırlar. Bu da onları örgütlenme alanlarında lider konumuna getirebilir (Volkan,2012).

4) Hak iddia etme boyutu: hakim olmayı, gücü, hırsı ve inatçı olmayı yansıtır (Gülmez,2009). Hak iddia etme boyutunda olan bireylerin bir durumu kazanıp kazanmamalarının bir önemi yoktur. Kazanmış gibi hak iddia ederler. Alkışlanmak, kendilerini ortaya koymak, görünür olmak onlar için her şeydir. Kendilerinin özel olduklarını düşündüklerinden başkaları için geçerli olan kuralların onlar için bir geçerliliği yoktur (Jones, 2004).

5) Kendine yeterlilik boyutu: başarılı olmak, büyük bir iddia taşımak ve kendine güvenmek durumunu ifade eden bir boyuttur (Gülmez,2009). Bu boyutta bir kişiliğe sahip olan bireylerin hataları olduğu zaman çevreleri bunu ortaya çıkaramaz veya dile getiremezler. Böylelikle benlik algıları incinmemiş olur, eleştirilmekten kaçınarak yeterliliklerini korumaya çalışırlar (Timuroğlu, 2005).

6) Teşhircilik boyutu: dürtülerini ve duygularını kontrol edememe durumudur (Gülmez,2009). Bu boyutta olan narsist kişiler herkesten güzel ya da herkesten yakışıklı olduklarını düşünürler. Fiziksel bir özgüvene sahiptirler ve bunu göstermekten kaçınmazlar. Kendilerini severler ve aynalarla araları çok iyidir. Övgü almaktan hoşlanırlar (Hamedoğlu, 2009). İlginin onlarda olması dikkat çekmek istemeleri ile bilinirler. Dikkat çekebilmek adına her şeyi yapabilirler. Fark edilme isteğine sahiptirler. Fiziksel görünüşlerine önem verirler ve dış görünüşlerine çok dikkat ederler. Bunun için pahalı kıyafetlere ve dikkat çeken bir giyime sahiptirler. Dış görünüş onlar için görünebilir olmanın bir yoludur. Görüntüye önem verirler ve yüzlerinde gerekli gereksiz sürekli bir gülümseme ifadesi söz konusudur. Hangi açılardan iyi çıktıklarını çok iyi bilirler (Özel,2013).

7) Kendini beğenme boyutu: bireyin kendini fiziki açıdan beğenmesi durumunu ifade eder. Bu yüzden de dış dünyanın ona karşı olduğu düşüncesindedirler (Raskin ve Terry, 1988).

1.1.4.Spor ve Narsisizm

Spor, bedensel gelişim açısından yararlı olan ve eğlence duygusunu da içinde barındıran bir kavramdır. İnsan yaşamında sağlıklı yaşam, iyi bir fiziksel görünüş açısından önemli bir yer tutmaktadır. Öyle ki spor, Antik Yunan'da sportif faaliyetlerin yapılma amacı iyi ve güzel bir fiziksel görüntüye sahip olarak tanrıları memnun etmek amacıyla yapılmıştır (Sırrı,1932). İnsanlar spor sayesinde hem sağlıklı bir yaşama sahip olabilmekte hem de dış görünüşünü iyileştirebilmektedir. Bu durum kişinin toplumda

fark edilmesine yardımcı olmakta, ve kişinin benlik algısında iyileştirici rol oynamaktadır (Tazegül,2018).

Narsisizm ise, kişinin kendini beğenmiş olması anlamına gelmektedir. Narsist bireyler özellikle zihinlerine ve bedenlerine aşırı derecede düşkündürler ve kendilerine tutku duyarlar. Beden gelişimini sağlayan sporun dış görünüşü iyileştirme anlamında etkisinin büyük olduğunu düşündüğümüzde kişide narsistik duyguları da beraberinde getirebilmektedir (Tazegül,2018). Spor yapan insanların spor yapmayan insanlara göre beden algısı daha farklıdır. Spor yapan bireylerin kendilerine olan güven duyguları da gelişmiştir (Tazegül,2018).

Sporcular, başarı ve tanınma arayışı içinde olan bireylerdir. Bu nedenle, narsistik eğilimler sporcularda sıkça gözlemlenebilir. Başarılı sporcular, kendilerini üstün görme ve diğerlerinden daha yetenekli olduklarına inanma eğilimindedirler(Demirel, Altın, Yalçın ve Demir, 2018). Bu durum, onların özgüvenlerini artırırken aynı zamanda takım çalışmasını olumsuz etkileyebilir. Narsistik sporcular, takım arkadaşlarıyla iş birliği yapmak yerine kendi başarılarına odaklanabilirler. Bu da takım içi uyumu bozabilir ve başarısızlıklara yol açabilir. (Dorak ve Vurgun, 2006).

Geçmişten günümüze kadar hemen hemen tüm toplumlarda güzel, yakışıklı görünmek, çekici olmak gibi estetik bir kaygı görmek mümkündür. Bunun altında yatan sebep istenilen ve beğenilen kişi olma arzusudur. İnsanlar, nasıl daha güzel görünebilirim sorusuna cevaplar aramışlardır. Fiziksel görünüme verilen önem özellikle medyadan topluma ve doğal olarak tek tek bireylere birer kaygı olarak yansımıştır. Bu da bireylerde kusursuz fiziksel özelliklere sahip olmayı önemli bir hale getirmiştir. Dış görünüş ile ilgili görüşler ve anlamlar zamana ve içerisinde yaşanılan topluma göre farklılıklar gösterebilmektedir. Örneğin çok eski dönemlerde tanrıçalar çok fazla kilolu olmalarına karşın çok fazla beğeni toplarken, şimdiki zamanda ise kadınlar zayıf ve ince bir bedene motive edilmektedir (Tezcan,2009). Eski Yunan’da, Sparta’da ve neredeyse tüm toplumlarda spor çok önemli bir yere sahiptir. İnsanlar dış görünüşlerine ve fiziklerine çok önem vermişlerdir. Bu dönemlerde yapılan spor müsabakalarından başarı elde edebilen kişiler toplumda büyük önem görmüşlerdir (Tazegül, 2018).

Spor ve narsisizm, modern toplumun birbirinden ayrılmaz iki unsuru olarak karşımıza çıkmaktadır. Sporcuların narsistik eğilimleri, başarı ve tanınma arayışlarını

pekiştirirken, medya ve izleyiciler de bu durumu destekleyici bir rol oynamaktadır (Demirel, Altın, Yalçın ve Demir, 2018). Narsisizmin olumsuz etkilerini minimize etmek için, sporcuların ve izleyicilerin empati ve takım ruhu gibi değerleri benimsemeleri önemlidir. Sporun sadece fiziksel yeteneklerin sergilendiği bir alan değil, aynı zamanda insani değerlerin de ön plana çıktığı bir platform olması gerektiğini unutmamalıdır (Dorak ve Vurgun, 2006).

1.1.5.Beden ve Spor

İnsanoğlu varlığını devam ettirdiği dönemden bu yana sürekli olarak bedenine karşı pozitif veya negatif davranışlar sergilemiştir. Bazen bedenini şımartıp süslerken bazen de caydırıcı bir ceza nesnesi olarak kullanmıştır, bunu aç kalarak yada kısıtlayarak yapabilmektedir (Martı, 2011).

İnsanlar tarih boyunca beden üzerinde hakimiyet kurmak istemiş, bunun için savaşlar vermiştir. Bunda dinlerin, kültürlerin ve siyasetin beden üzerindeki müdahaleleri de dahildir (Okumuş, 2011).

İnsanların insan olarak var olduğu zamandan beri insan bedeni her daim anlamının, fikirlerin ve araştırmaların konusu olmuştur. Beden olgusunun insanlık tarihindeki yeri çok büyüktür. Öyle ki bütün ilahi ya da ilahi olmayan kitaplarda bedenle ilgili açıklamalar, anlatımlar yapılmıştır. Bu verilen önemin sonucunda beden eğitimi, karakteroloji, beden sosyolojisi gibi çeşitli dallar doğmuştur (Okumuş, 2011).

Beden ve spor, insan yaşamının önemli ve ayrılmaz parçalarıdır. Spor yapmak, fiziksel sağlığı korumakla kalmaz, aynı zamanda zihinsel ve duygusal dengemizi de destekler. Sporun beden üzerindeki olumlu etkileri sayısızdır ve düzenli olarak yapılan egzersiz, genel yaşam kalitesini artırır. (Heper vd., 2012)

Fiziksel aktivite, vücuttaki kasların güçlenmesine, esnekliğin artmasına ve kardiyovasküler sistemin daha verimli çalışmasına yardımcı olur. Bu süreçte, kan dolaşımı hızlanır, kalp atış hızı artar ve akciğer kapasitesi genişler. (Heper vd., 2012) Düzenli spor yapan bireyler, daha düşük tansiyon seviyelerine sahip olurlar ve kalp krizi, inme gibi ciddi sağlık sorunlarına yakalanma riskleri azalır. Spor, aynı zamanda bağışıklık sistemini güçlendirir ve hastalıklara karşı direnci artırır. (Çufadar, 2025)

Sporun bedensel yararları sadece bunlarla sınırlı değildir. Egzersiz sırasında salgılanan endorfinler, kişinin ruh halini iyileştirir ve depresyon, anksiyete gibi

duygusal rahatsızlıkların önlenmesine yardımcı olur. (Heper vd., 2012) Ayrıca, spor yapmak, stresi azaltır ve uyku kalitesini artırır. Bu da günlük yaşamda daha enerjik ve verimli olmamıza katkı sağlar. Zihinsel sağlığın desteklenmesi, sporun en önemli faydalarından biridir. (Çufadar, 2025) Düzenli olarak spor yapmak, kilo kontrolünde de önemli bir rol oynar. Egzersiz sırasında yakılan kaloriler, vücudun yağ oranını azaltır ve ideal kiloya ulaşmamızı sağlar. Ayrıca, spor yapmak, metabolizmayı hızlandırır ve kas kütlesini artırır. Kas kütlesinin artması, bazal metabolizma hızını artırarak, dinlenme sırasında bile daha fazla kalori yakmamıza olanak tanır. Böylece, sağlıklı bir vücut kompozisyonu elde edilir. (Çufadar, 2025)

Sporun sosyal yararları da göz ardı edilmemelidir. Spor yapmak, sosyal ilişkileri güçlendirir ve yeni insanlarla tanışma fırsatı sunar. Takım sporları, iş birliği ve iletişim becerilerini geliştirir. Spor sayesinde kazanılan dostluklar, bireylerin sosyal destek ağını genişletir ve yaşam kalitesini artırır. Ayrıca, spor yapmak, kendine güveni artırır ve kişinin kendini daha iyi hissetmesini sağlar. (Küçük ve Koç, 2024)

Beden ve spor ilişkisi, yaşamın her döneminde önemlidir. Çocukluktan itibaren spor yapmaya başlamak, sağlıklı alışkanlıkların kazanılmasını sağlar ve bu alışkanlıklar, yaşam boyu devam eder. Çocuklar için spor yapmak, fiziksel ve zihinsel gelişimlerini destekler. Yetişkinlik döneminde ise spor yapmak, yaşamın getirdiği stresle başa çıkmaya yardımcı olur ve yaşlanma sürecini yavaşlatır. Yaşlı bireyler için spor yapmak, hareketliliği ve bağımsızlığı korumaya yardımcı olur. (Heper vd., 2012)

Beden ve spor arasındaki ilişki, sağlıklı bir yaşam sürdürmenin temel taşlarından biridir. Spor yapmak, fiziksel sağlığımızı korumanın yanı sıra, zihinsel ve duygusal dengemizi de sağlar. (Heper vd., 2012) Düzenli olarak yapılan egzersizler, yaşam kalitesini artırır ve bizi daha mutlu, sağlıklı bireyler haline getirir. (Küçük ve Koç, 2024) Sporun hayatımızın bir parçası olması, uzun vadeli sağlık ve mutluluk için vazgeçilmezdir. Spor yapmanın birçok farklı yolu vardır ve her birey, kendisine uygun olan spor dalını seçerek bu faydalardan yararlanabilir. Önemli olan, sporu yaşam tarzı haline getirmek ve düzenli olarak egzersiz yapmaktır. Böylece, sağlıklı ve mutlu bir yaşamın kapılarını aralayabiliriz.

1.1.6. Medya, Spor ve Narsisizm

Spor dünyası, medya ve narsisizm arasındaki ilişkiyi şekillendiren birçok dinamikle doludur. Bu üç unsurun etkileşimi, hem sporcular hem de izleyiciler üzerinde belirgin etkiler yaratabilir. (Akkaya ve Zerenler, 2017) Medya, sporcuların başarılarını ve yeteneklerini geniş kitlelere ulaştırarak onların tanınmasını ve hayranlık kazanmasını sağlar. Televizyon, gazete, dergi ve sosyal medya platformları, sporcuları sürekli olarak ön plana çıkarır ve onların başarılarını abartılı bir şekilde sunar. (Koca, 2006) Bu sürekli ilgi ve övgü, sporcuların narsisistik eğilimlerini pekiştirebilir.

Başarılı sporcular, kendilerini üstün ve özel görme eğiliminde olabilirler. Medyanın sürekli ilgisi ve övgüsü, sporcuların bu narsisistik eğilimlerini daha da güçlendirebilir. (Polat vd., 2024) Sporcular, başarılarını ve yeteneklerini abartarak diğerlerinden üstün olduklarına inanabilirler. Bu durum, özgüvenlerini artırırken aynı zamanda takım içi uyumu olumsuz etkileyebilir. Narsisistik sporcular, takım arkadaşlarıyla iş birliği yapmak yerine kendi başarılarına odaklanabilirler. (Polat vd., 2024)

Medya, izleyicilerin de narsisistik eğilimler geliştirmesine neden olabilir. Hayran oldukları sporcuların başarılarını kendi başarılarıymış gibi görme eğiliminde olan izleyiciler, narsisistik özellikler sergileyebilirler. (Koca, 2006) Bu durum, toplumsal ilişkilerde de olumsuz etkilere yol açabilir. İzleyiciler, sporcuların başarılarını idolize ederek kendi hayatlarında da benzer başarılar elde etme arayışına girebilirler. (Akkaya ve Zerenler, 2017)

Medya, spor ve narsisizm arasındaki ilişki, modern toplumda önemli bir rol oynamaktadır. Sporcuların narsisistik eğilimlerini pekiştiren medya, izleyiciler üzerinde de benzer etkiler yaratabilir. (Polat vd., 2024) Narsisizmin olumsuz etkilerini minimize etmek için, sporcuların ve izleyicilerin empati ve takım ruhu gibi değerleri benimsemeleri önemlidir.

1.2.KİŞİLİK BOZUKLUĞU NEDİR?

Kişilik bozukluğu, bireylerin düşünce, duygu ve davranışlarında sürekli ve kalıcı anormalliklerle karakterize edilen ruhsal sağlık durumlarıdır. Bu bozukluklar genellikle ergenlik veya erken yetişkinlik döneminde ortaya çıkar ve zamanla daha belirgin hale

gelir. (Amerikan Psikiyatri Birliği, 2014). Kişilik bozukluğu olan bireyler, durumları ve insanları algılamakta veya ilişkilendirmekte zorlanır ve bu durum, sosyal, iş ve aile ilişkilerini olumsuz etkileyebilir.

1.2.1. Kişilik Bozukluklarının Türleri

Kişilik bozuklukları genellikle üç ana grupta toplanır:

1. A Grubu (Garip veya Eksantrik Bozukluklar)

- **Paranoid Kişilik Bozukluğu**
- **Şizoid Kişilik Bozukluğu**
- **Şizotipal Kişilik Bozukluğu**

2. B Grubu (Duygusal veya Davranışsal Bozukluklar)

- **Antisosyal Kişilik Bozukluğu:**
- **Borderline (Sınır) Kişilik Bozukluğu**
- **Histrionik Kişilik Bozukluğu**
- **Narsisistik Kişilik Bozukluğu:** Aşırı özgüven, başkalarına duyulan empati eksikliği, sürekli hayranlık bekleme.

3. C Grubu (Kaygılı veya Çekingen Bozukluklar)

- **Kaçınan Kişilik Bozukluğu**
- **Bağımlı Kişilik Bozukluğu**
- **Obsesif-Kompulsif Kişilik Bozukluğu** (Amerikan Psikiyatri Birliği, 2014).

1.2.2. Narsisistik Kişilik Bozukluğu

Narsisistik kişilik bozukluğu, B Grubu kişilik bozuklukları arasında yer alır. Narsistik kişilik bozukluğu (NKB), bireylerin kendilerini aşırı derecede önemli görmeleri, sürekli hayranlık ve ilgi arayışı içinde olmaları ve empati eksikliği ile karakterize edilen bir kişilik bozukluğudur. Bu bozukluk, genellikle erken yetişkinlik döneminde belirginleşir ve kişinin sosyal, iş ve aile ilişkilerini olumsuz etkileyebilir. (Pincus ve Lukowitsky,2010)

Narsistik kişilik bozukluğunun kesin nedenleri tam olarak bilinmemekle birlikte, genetik, biyolojik ve çevresel faktörlerin bir kombinasyonu olduğu düşünülmektedir. Çocukluk döneminde aşırı övgü veya eleştiri, travmatik deneyimler ve ebeveynlerin tutumları bu bozukluğun gelişiminde rol oynayabilir.

Narsistik kişilik bozukluğunun belirtileri şunlardır:

- **Kendini Üstün Görme:** Kişi, kendisini diğer insanlardan üstün ve özel olarak görür. Başarılarını ve yeteneklerini abartır.
- **Hayranlık ve İlgi Arayışı:** Sürekli olarak başkalarının hayranlığını ve ilgisini arar. Övgü ve iltifat bekler.
- **Empati Eksikliği:** Başkalarının duygularını ve ihtiyaçlarını anlamakta zorlanır. Empati kuramaz.
- **Manipülatif Davranışlar:** Başkalarını kendi çıkarları için manipüle eder. İnsanları kontrol etmeye çalışır.
- **Eleştirilere Aşırı Duyarlılık:** Eleştirildiğinde aşırı tepki verir ve kendisini savunur.
- **Kibir ve Kendini Beğenmişlik:** Kibirli ve kendini beğenmiş davranışlar sergiler. Başkalarını küçümser. (Amerikan Psikiyatri Birliği, 2014).

1.3. Beden Algısı

1920 yılında beden algısı kavramını psikolojik olarak ilk kez Paul Schilder işlemiştir. Schilder'e göre beden algısı insanın zihninde kendini şekillendirmiş olduğu bir resimdir. Schilder'den önce beden algısı üzerine yapılan çalışmalar beyin hasarı sonucu oluşan sıkıntılı beden algıları ile sınırlıydı (Polat,2007).

Beden algısının gelişim dönemi ile ilgili olarak çocukluk dönemi büyük öneme sahiptir. Bireyin çevresinden görmüş olduğu tepkiler ve kendi tutumları beden algısının gelişimini büyük ölçüde etkiler (Acar,2010). Beden algısı genellikle olumlu olsa da kişinin özsaygısında ve özgüveninde büyük etki yaratmaktadır (Şanlı, 1991).

Secord ve Jourard (1953), kişinin bedenini sevmesi ya da sevmemesi olarak ifade etmişlerdir (Brylinsky,1990).

Norris, 1970 yılında beden algısını “kişinin başkalarından bağımsız olarak bedeni hakkındaki görüşlerinin ve duygularının bütünüdür” şeklinde tanımlamıştır.

Smith, 1984 yılında beden imajını, insanların beden imajlarının doğumda oluştuğunu ve büyürken çevresel faktörlere ve sosyal yaşantılara bağlı olarak değişip gelişebildiği bir durum olarak nitelendirmiştir (Potur, 2003).

Beden Algısının Özellikleri

Yapılan okumaların sonucunda beden algısının ortak özelliklerini aşağıdaki şekilde sıralamak mümkündür;

1. Kişinin beden algısının gelişmesinde geçmiş yaşantılar ve tutumlar çok önemlidir.
2. Kişi beden algısı ile ilgili olarak hem kendisinden hem de çevresinden etkilenmektedir.
3. Beden algısı değişebilen bir durumdur.
4. Beden algısı kişinin sadece bedeninin parçalarına olan duygularını içermez, onların işleyişine olan duygularını da içerir.
5. Kişinin içinde yaşadığı toplumun beden algısı ile ilgili görüşleri kişinin beden algısı üzerine olan görüşlerine de yansır.
6. Beden algısının aslında var olan bedenle gerçek ya da gerçek dışı düşüncelere sahip olabilir.
7. Beden algısı, kimlik, kişilik ve benlik kavramlarıyla birebir ilişkilidir.
8. Kimse kendi beden algısını gerçekten tanımlayamaz. Çünkü beden algısında bilinç ve bilinçdışı öznel durumlar söz konusudur (Ergür, 1996).

Beden algısı, fiziksel görünüm, boy, kilo, kas yapısı gibi fiziksel özelliklerin yanı sıra, bu özelliklere dair bireyin subjektif değerlendirmelerini ve duygusal tepkilerini de kapsar. (Abakay, Alıncak ve Ay, 2017) Beden algısı ile ilgili ele alacağımız kavramlardan bazıları şunlardır:

Beden imajı, bireyin kendi bedenine dair zihinsel imajıdır. Bu imaj, kişinin bedenini nasıl gördüğünü ve bu görüntüye nasıl tepki verdiğini içerir. (Karagöz ve Karagün , 2015) Olumlu beden imajı, kişinin kendine güvenini artırırken, olumsuz beden imajı, düşük benlik saygısı ve depresyon gibi duygusal sorunlara yol açabilir.

Beden memnuniyeti, kişinin kendi bedeninden memnuniyet duyma derecesidir. (Yılmaz ve Ağgön ,2023) Yüksek beden memnuniyeti, psikolojik sağlığı olumlu

etkilerken, düşük beden memnuniyeti, yeme bozuklukları gibi sorunlara neden olabilir. Sosyal karşılaştırma, kişinin, kendi bedenini başkalarının bedenleriyle karşılaştırma eğilimidir. (Abakay, Alıncak ve Ay, 2017)Sosyal karşılaştırma, bireyin beden algısını olumsuz etkileyebilir ve beden memnuniyetini azaltabilir.

Medya, bireylerin beden algısını nasıl etkilediğini ifade eder. (Akkaya ve Zerenler, 2017) Medya, ideal beden imajı üzerine yoğunlaşarak bireylerin kendi bedenlerini olumsuz algılamalarına neden olabilir. Medyanın, bireylerin beden algısı üzerindeki etkisi, toplumda yaygın olan ideal beden imajları üzerinden şekillenir.(Polat, 2024) Bu ideal beden imajları, bireylerin kendilerini yetersiz ve değersiz hissetmelerine neden olabilir. (Bekmezci, 2020)

Beden algısı, kişinin genel psikolojik ve duygusal sağlığı üzerinde önemli bir etkiye sahiptir. Olumlu beden algısı, kendine güveni artırır, sosyal ilişkileri iyileştirir ve genel yaşam memnuniyetini artırır. Olumsuz beden algısı ise, depresyon, anksiyete, yeme bozuklukları gibi çeşitli psikolojik sorunlara yol açabilir. (Aldan,2013)

Beden algısını olumlu yönde geliştirmek için, bireylerin kendilerini olduğu gibi kabul etmeleri, sağlıklı yaşam tarzı benimsemeleri ve medyanın dayattığı ideal beden imajlarından bağımsız olarak kendilerini sevmeleri önemlidir.(Yılmaz ve Ağgön, 2023)

2.Araştırmanın Amacı ve Hipotezleri

Bu araştırmanın amacı; Mardin Artuklu Üniversitesinde farklı bölümlerde okuyan öğrencilerin beden algısı ve narsisizm skoru değişkenleriyle arasındaki farklılığı incelemektir. Bununla birlikte cinsiyet değişkeni ile Mardin Artuklu Üniversitesinde okuyan öğrencilerin narsisizm skoru ve beden algısı arasındaki farklılığı ve ilişkiyi ortaya koymaktır. Araştırma hipotezleri aşağıda sunulmuştur :

Hipotez 1: Narsisizm skoru ve beden algısı arasında bir ilişki vardır.

Hipotez 2: Mardin Artuklu Üniversitesinde okuyan öğrencilerin narsisizm skoru ve beden algıları arasında bir fark vardır.

Hipotez 3: Cinsiyet değişkeni ile Mardin Artuklu Üniversitesinde okuyan öğrencilerinin narsisizm skoru ve beden algıları arasında bir fark vardır.

Hipotez 4: Cinsiyet değişkeni ile Mardin Artuklu Üniversitesinde okuyan öğrencilerin narsisizm skoru ve beden algıları arasında bir ilişki vardır.

3.YÖNTEM

Araştırma, 18-30 yaş aralığında rastgele örneklem yolu ile seçilmiş olan 370 üniversite öğrencisi ile gönüllü katılıma dayalı olarak gerçekleştirilmiştir. Anket tekniğine dayanan korelasyonel araştırmada katılımcılara sırasıyla Bilgilendirilmiş Onam Formu, Demografik Bilgi Formu, Narsistik Kişilik Envanteri ve Beden Algısı Ölçeği uygulanacaktır. Ölçeklerin kullanılmasına dair gerekli izinler, mail aracılığı ile ölçek sahiplerinden alınmıştır. Yapılan bu çalışmada nicel araştırma yöntemi içerisinde yer alan nedensel karşılaştırma modeli çalışmada yöntem olarak kullanılmıştır.

3.1.Araştırma Örneklemi

Anket tekniğine dayanan bu korelasyonel araştırma için literatür incelendiğinde üniversite öğrencileri ile yapılan çoğu araştırmada rastgele örneklem yolu ve en az 150 kişinin yer aldığı görülmüştür. (Acar, 2010 ; Ergür, 1996 ; Dost, 2007) Bu nedenle bu araştırma 18-30 yaş aralığında rastgele örneklem yolu ile seçilmiş olan 370 üniversite öğrencisi ile gönüllü katılıma dayalı olarak gerçekleştirilmiştir.

3.2.Ölçüm Araçları :

Katılımcılara sırasıyla aşağıdaki ölçekler ve formlar uygulanmıştır. (Demografik soruların ve ölçeklerin tamamı EK’lerde sunulmuştur):

3.2.1.Bilgilendirilmiş Onam Formu:

Araştırmacı tarafından hazırlanan bu form katılımcılara, araştırma yürütücüsü, araştırmanın konusu ve araştırmaya katılma veya dilediklerinde araştırmadan ayrılacaklarına dair bilgi vermektedir.

3.2.2.Demografik Bilgi Formu :

Araştırmacı tarafından hazırlanan bu formda katılımcıların cinsiyeti, yaşı ve öğrencisi oldukları fakülte ve bölümleri hakkında bilgi almaya yönelik 4 sorudan oluşmaktadır.

3.2.3. Narsistik Kişilik Envanteri:

Daniel R. Ames, Paul Rose ve Cameron P. Anderson (2005) tarafından oluşturulan Narsistik Kişilik Envanteri, Salim Atay (2009) tarafından Türkçeleştirilerek geçerlilik ve güvenirlik çalışması yapılmıştır. 16 sorudan oluşan formda Narsisizm envanterinden alınabilecek puanlar otorite boyutu 0-2 teşhircilik boyutu 0-3 sömürücülük boyutu 0-3 hak iddia etme boyutu 0-2 kendine yeterlilik boyutu 0-3 üstünlük boyutu 0-3 toplam narsisizm 0-16 arasında puanlar alınmaktadır. Puan yükseldikçe narsisizm düzeyi de yükselmektedir (Atay,2010). Güvenirlik katsayısını 0,713 olarak belirlemiştir (Atay, 2010)

3.2.4. Beden Algısı Ölçeği :

Secord ve Jourand tarafından geliştirilen Beden Algısı Ölçeği Türkçe geçerlik ve güvenirlik çalışmaları 1992 yılında Hovardaoğlu tarafından yapılmıştır. Ölçek her bir maddesi bir organ veya bedenin bir bölümü ya da işlevi ile ilgili 40 maddeden oluşmaktadır. Her bir madde için 1’den 5’e kadar değişen puanlar alan ve “Hiç beğenmiyorum”, “Beğenmiyorum”, “Kararsızım”, “Beğeniyorum” ve “Çok beğeniyorum” şeklinde yanıt seçeneği bulunan ölçeğin toplam puanı 40 ile 200 arasında değişmektedir. Ölçeğin kesme puanı 135 olup, 135 altında puana sahip olanlar beden algısı düşük grup olarak tanımlanmıştır. Güvenirlik katsayısı $r=.91$ olarak belirlenmiştir.(Tazegül, 2018)

3.3.İşlem : Araştırma,

18-30 yaş aralığında rastgele örneklem yolu ile seçilmiş olan 370 üniversite öğrencisi ile gönüllü katılıma dayalı olarak gerçekleştirilmiştir. Anket tekniğine dayanan korelasyonel araştırmada katılımcılara sırasıyla Bilgilendirilmiş Onam Formu, Demografik Bilgi Formu, Narsistik Kişilik Envanteri ve Beden Algısı Ölçeği uygulanmıştır.

3.4.Analizler

Verilerin analizinde, tanımlayıcı istatistik, bağımsız örneklem t testi ve tek yönlü varyans analizi kullanılmıştır.

4.Bulgular

4.1.Narsisizm Skoru Değişkenine Bağlı Tanımlayıcı İstatistik Bulguları

4.1. 2. Narsisizm Skoru Değişkenine Bağlı Tanımlayıcı İstatistik Bulguları

	Üstünlük		Teşhircilik		Otorite		Sömürü		Hak İddia Etme		Kendine Yeterlilik		Narsisizm	
Fakülte	A.Ortalama	S. Sapma	A.Ortalama	S. Sapma	A.Ortalama	S. Sapma	A.Ortalama	S. Sapma	A.Ortalama	S. Sapma	A.Ortalama	S. Sapma	A.Ortalama	S. Sapma
Edebiyat Fakültesi	124,3590	28,63517	1,0769	,73930	,8718	,52212	1,1795	,72081	1,6667	,62126	1,9231	,62343	7,3077	2,17829
Fen Fakültesi	125,1250	25,98042	1,1250	,35355	1,0000	0,00000	1,1250	,35355	1,8750	,35355	1,8750	,35355	7,6250	1,18773
Güzel Sanatlar Fakültesi	138,7143	30,94696	,9048	,88909	,7619	,62488	1,5714	1,07571	1,2857	,84515	1,8571	,57321	7,0476	2,92363
İktisadi ve İdari Bilimler	148,5600	25,22578	1,2800	,79162	,9600	,53852	1,9600	,88882	1,1200	,88129	1,5600	,91652	7,9600	1,94679
İslami İlimler Fakültesi	117,0000	28,87153	1,0417	,55003	,8333	,56466	1,6250	,92372	1,7083	,62409	1,5000	,58977	7,1250	1,62354
Mühendislik Mimarlık Fakültesi	164,6250	21,76717	1,6667	1,09014	1,2083	,83297	1,6250	1,20911	1,0833	,92861	1,5417	,83297	8,8750	4,13166

Sağlık Bilimleri Fakültesi	136,1667	17,95068	,9167	,70961	,7292	,53553	1,3958	,79197	1,3542	,69923	1,4583	,79783	6,8542	2,26903
Tıp Fakültesi	143,6786	26,66257	1,2143	,83254	,9286	,60422	1,3214	,90487	1,1071	,83174	1,4286	,69007	7,0357	2,23577
Turizm Fakültesi	159,8929	30,34901	1,2857	,59982	,7857	,56811	1,6071	,83174	1,3214	,77237	1,6786	,81892	7,7857	1,59530
Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu	158,6522	31,65291	1,2899	,84194	,7681	,62178	1,9565	,79400	1,1594	,85101	1,6377	,74697	8,4203	2,33519
Devlet Konservatuvarı	118,5000	9,19239	1,0000	0,00000	,5000	,70711	1,0000	0,00000	1,5000	,70711	1,0000	0,00000	5,0000	1,41421
Yabancı Diller Yüksekokulu	131,6667	55,17548	1,3333	,57735	1,3333	,57735	1,6667	,57735	1,3333	,57735	1,6667	1,52753	9,0000	3,60555
Meslek Yüksekokulu	124,7692	35,03291	1,0000	,48990	1,0769	,56022	1,5000	,70711	1,6538	,56159	1,8077	,49147	7,8846	1,47856
Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu	133,5600	23,30965	1,3200	,98826	,8000	,57735	1,8000	,76376	1,2800	,84261	1,9200	,64031	8,3200	2,51197
Total	141,7162	31,29202	1,1757	,79221	,8649	,59638	1,5946	,87604	1,3432	,78848	1,6568	,73142	7,7081	2,40058

4.2.Beden Algısı Değişkenine Bağlı Tanımlayıcı İstatistik Bulguları

4.2. 2. Beden Algısı Değişkenine Bağlı Tanımlayıcı İstatistik Bulguları

	Fakülte	Ortalama	Standart Sapma
Beden Algısı	Edebiyat Fakültesi	124,3590	28,63517
	Fen Fakültesi	125,1250	25,98042
	Güzel Sanatlar Fakültesi	138,7143	30,94696
	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	148,5600	25,22578
	İslami İlimler Fakültesi	117,0000	28,87153
	Mühendislik Mimarlık Fakültesi	164,6250	21,76717
	Sağlık Bilimleri Fakültesi	136,1667	17,95068
	Tıp Fakültesi	143,6786	26,66257
	Turizm Fakültesi	159,8929	30,34901
	Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu	158,6522	31,65291
	Devlet Konservatuvarı	118,5000	9,19239
	Yabancı Diller Yüksekokulu	131,6667	55,17548

	Meslek Yüksekokulu	124,7692	35,03291
	Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu	133,5600	23,30965
	Total	141,7162	31,29202

4.3. ANOVA

Tablo 4.3.1. ANOVA

		df	Ortalama kare
Teşhircilik	Between Groups	13	1,107
	Within Groups	356	,610
	Total	369	
Otorite	Between Groups	13	,575
	Within Groups	356	,348
	Total	369	
Sömürü	Between Groups	13	2,071
	Within Groups	356	,720
	Total	369	
Hak İddia Etme	Between Groups	13	1,465
	Within Groups	356	,591
	Total	369	
Kendine Yeterlilik	Between Groups	13	,900
	Within Groups	356	,522
	Total	369	
Narsisizm	Between Groups	13	13,121
	Within Groups	356	5,494
	Total	369	
Beden Algısı	Between Groups	13	6439,095
	Within Groups	356	779,812
	Total	369	

4.4. Cinsiyet Değişkenine Bağlı Tanımlayıcı İstatistik Bulgular

Tablo 4.4.1.Cinsiyet Değişkenine Bağlı Tanımlayıcı İstatistik Bulguları

	Cinsiyet	N	Ortalama	Standart Sapma
Üstünlük	Kadın	187	1,2032	1,19199
	Erkek	183	,9399	1,07504
Teşhircilik	Kadın	187	1,2995	,77331
	Erkek	183	1,0492	,79337
Otorite	Kadın	187	,8663	,60312
	Erkek	183	,8634	,59107
Sömürü	Kadın	187	1,6578	,84273
	Erkek	183	1,5301	,90658
Hak İddia Etme	Kadın	187	1,3102	,80992
	Erkek	183	1,3770	,76670
Kendine Yeterlilik	Kadın	187	1,7380	,68061
	Erkek	183	1,5738	,77301
Narsisizm	Kadın	187	8,0749	2,29182
	Erkek	183	7,3333	2,45696
Beden Algısı	Kadın	187	143,8877	33,49825
	Erkek	183	139,4973	28,78699

Yapılan tanımlayıcı istatistik analiz sonunda kadın öğrencilerin; üstünlük boyutunda, teşhircilik boyutunda, otorite boyutunda, sömürücülük boyutunda, kendine yeterlilik boyutunda, toplam narsisizm skorunda ve beden algısı düzeylerinin erkek öğrencilerden daha fazla geliştiği belirlenmiştir.

4.5. Narsisizm Skoru, Beden Algısı ve Cinsiyet İlişkisine Dair Bulgular

Tablo 4.5.1. Narsisizm ve Beden Algısı Değişkenleri Arasındaki İlişkiyi Gösteren Pearson Korelasyon Analizi Sonuçları

		Beden Algısı
Narsisizm	Pearson Korelasyon	,333**
	P	,000

* Korelasyon, 0.05 anlamlılık düzeyinde anlamlıdır (çift yönlü analiz).

** Korelasyon, 0.01 anlamlılık düzeyinde anlamlıdır (çift yönlü analiz).

Tablo 4.5.1’de görüldüğü üzere çalışmanın ‘Narsisizm skoru ve beden algısı arasında bir ilişki vardır.’ hipotezinin doğruluğunu ispatlamak amacıyla çalışma değişkenlerini korelasyon analizi ile incelenmiştir. Yapılan korelasyon analizi sonunda, narsisizm ve beden algısı arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir. (r =.000, p<0.01)

Tablo 4.5.2. Cinsiyet Değişkeni ile Narsisizm Skoru ve Beden Algısı Değişkenleri Arasındaki İlişkiye Dair Pearson Korelasyon Analizi Sonuçları

		Narsisizm	Beden Algısı
Cinsiyet	Pearson Korelasyon	-,155**	-,070
	P	,003	,178

* Korelasyon, 0.05 anlamlılık düzeyinde anlamlıdır (çift yönlü analiz).

** Korelasyon, 0.01 anlamlılık düzeyinde anlamlıdır (çift yönlü analiz).

Cinsiyet değişkenine ile öğrencilerinin narsisizm skoru ve beden algıları arasındaki ilişkiyi ortaya koymak amacıyla Pearson Korelasyon analizi yapılmıştır. Yapılan analizler sonucunda elde edilen katsayılar Tablo 4.5.2.'de verilmiştir.

Analiz sonuçlarına göre ; cinsiyet ve narsisizm skoru ($r = ,003$ $p < 0.05$) arasında anlamlı bir ilişki bulunurken cinsiyet değişkeni ile beden algısı arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır.

4.6.Cinsiyet Değişkeni ile Narsisizm Skoru ve Beden Algısı Değişkenleri Arasındaki Farklılığa Dair Bulgular

Tablo 4.6.1. Cinsiyet Değişkenine Bağlı Bağımsız Örneklem T Testi Sonuçları

	F	t	P
Üstünlük	7,283	2,230	,026
Teşhircilik	3,930	3,073	,002
Otorite	,065	,047	,962
Sömürü	2,209	1,404	,161
Hak İddia Etme	1,459		,415
Kendine Yeterlilik	5,767	2,170	,031
Narsisizm	,611	3,003	,003
Beden Algısı	5,473	1,351	,178

Tablo 4.6.1.'de görüldüğü üzere çalışmanın “ Cinsiyet değişkenine bağlı öğrencilerinin narsisizm skoru ve beden algıları arasında bir fark vardır.” hipotezinin doğruluğunu ispatlamak amacıyla çalışma değişkenlerinin cinsiyete göre farklılaşıp farklılaşmadığı bağımsız gruplar t- testi analizi ile incelenmiştir.

Sonuçlara göre cinsiyet değişkeni ile üstünlük ($t=,026$, $p<,05$) , teşhircilik ($t=,002$ $p<,05$) , kendine yeterlilik ($t=,031$ $p<,05$) ve narsisizm ($t=,003$ $p<,05$) düzeylerinde istatistiksel olarak anlamlı farklılık belirlenmiştir.

Aynı sonuçlara göre cinsiyet değişkeni ile beden algısı arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

4.7.Narsisizm Skoru ve Beden Algısı Değişkenleri Arasındaki Farklılığa Dair Bulgular

Tablo 4.7.1. Okunan Bölüm Değişkenine Bağlı Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

		Kareler Toplamı	Ortalama Kare	F	Anlamlılık
Teşhircilik	Between Groups	14,391	1,107	1,814	,039
	Within Groups	217,190	,610		
Otorite	Between Groups	7,470	,575	1,653	,069
	Within Groups	123,773	,348		
Sömürü	Between Groups	26,917	2,071	2,876	,001
	Within Groups	256,273	,720		
Hak İddia Etme	Between Groups	19,047	1,465	2,479	,003
	Within Groups	210,362	,591		
Kendine Yeterlilik	Between Groups	11,706	,900	1,726	,054
	Within Groups	185,702	,522		
Narsisizm	Between Groups	170,567	13,121	2,388	,004
	Within Groups	1955,908	5,494		
Beden Algısı	Between Groups	83708,236	6439,095	8,257	,000
	Within Groups	277612,967	779,812		
	Between Groups	60,750	4,673	3,958	,000
Üstünlük	Within Groups	420,280	1,181		

Yapılan tek yönlü varyans analizi sonunda, teşhircilik, sömürü, üstünlük, hak iddia etme, toplam narsisizm ve beden algısı düzeylerinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık belirlenmiştir.

Tablo 4.7.2 Okunan Bölüm Değişkenine Bağlı Tukey Testi Sonuçları

			Ortalama Farkı	Standart Hata	P
Teşhircilik	Mühendislik Mimarlık Fakültesi	Sağlık Bilimleri Fakültesi	,75000*	,19527	,011
Sömürü	Edebiyat Fakültesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	-,78051*	,21738	,025
		Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu	-,77703*	,16997	,001
Üstünlük	Edebiyat Fakültesi	Mühendislik Mimarlık Fakültesi	-1,16026*	,28189	,004
		Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu	-1,01895*	,21767	,000
Hak iddia etme	Güzel Sanatlar Fakültesi	Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu	-,94203*	,27079	,036
	İslami İlimler Fakültesi	Mühendislik Mimarlık Fakültesi	-1,33333*	,31366	,002
		Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu	-1,19203*	,25749	,000
Narsisizm	Mühendislik Mimarlık Fakültesi	Sağlık Bilimleri Fakültesi	2,02083*	,58599	,040
	Sağlık Bilimleri Fakültesi	Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu	-1,56612*	,44055	,028
Beden algısı	Edebiyat Fakültesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	-24,20103*	7,15455	,049

		Mühendislik Mimarlık Fakültesi	-40,26603*	7,24481	,000
		Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu	-34,29320*	5,59435	,000
		Turizm Fakültesi	-35,53388*	6,91705	,000
	İslami İlimler Fakültesi	Tıp Fakültesi	-26,67857*	7,76805	,042
		Turizm Fakültesi	-42,89286*	7,76805	,000
		Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu	-41,65217*	6,61769	,000
		Mühendislik Mimarlık Fakültesi	-47,62500*	8,06128	,000

	Mühendislik Mimarlık Fakültesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	-31,56000*	7,98026	,007
		Edebiyat Fakültesi	40,26603*	7,24481	,000
		Fen Fakültesi	39,50000*	11,40038	,038
		İslami İlimler Fakültesi	47,62500*	8,06128	,000
		Sağlık Bilimleri Fakültesi	28,45833*	6,98128	,004
		Meslek Yüksekokulu	39,85577*	7,90474	,000
		Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu	31,06500*	7,98026	,009

Teşhircilik boyutunda, Mühendislik Mimarlık Fakültesi ile Sağlık Bilimleri Fakültesi arasında;

Sömürücülük boyutunda, Edebiyat Fakültesi ile İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ve Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu arasında;

Üstünlük boyutunda, Edebiyat Fakültesi ile Mühendislik Mimarlık Fakültesi ve Beden Eğitimi ve Sğpor Yüksekokulu arasında

Hak iddia etme boyutunda Güzel Sanatlar Fakültesi ile Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu arasında, İslami İlimler Fakültesi ile Mühendislik Mimarlık Fakültesi ve Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu arasında;

Toplam Narsisizm düzeyinde Mühendislik Mimarlık Fakültesi ve Sağlık Bilimleri Fakültesi arasında; Sağlık Bilimleri Fakültesi ve Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu arasında;

Beden algısı boyutunda

- Edebiyat Fakültesi ile İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu ve Turizm Fakültesi arasında
- Mühendislik Mimarlık Fakültesi ile Edebiyat Fakültesi, Fen Fakültesi, İslami İlimler Fakültesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Meslek Yüksekokulu ve Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık belirlenmiştir.

5.SONUÇ VE TARTIŞMA

Narsisizm, modern dünyamızın sıkça tartışılan ve üzerinde çokça konuşulan bir kavram haline gelmiştir. Kelime kökeni, Yunan mitolojisindeki Narcissus'tan gelen narsisizm, kişinin kendine aşırı hayranlık ve özseverlik duygusunu ifade eder. Bu durum, bireylerin kendilerini sürekli olarak yüceltme, başkalarının duygularına karşı duyarsızlık ve sürekli olarak hayranlık arayışı içinde olma şeklinde kendini gösterir. (Yetiş, 2010) Narsisizm kelimesi, Yunan mitolojisindeki Narcissus'tan gelir. Efsaneye göre Narcissus, kendi yansımasını bir su birikintisinde görür ve ona aşık olur. Bu aşırı özseverlik ve kendine hayranlık sonucunda, Narcissus sonunda kendini tüketir. Bu mitolojik hikaye, narsisizmin temel özelliklerini ve potansiyel tehlikelerini sembolik bir şekilde ifade eder. Psikolojik açıdan bakıldığında, narsisizmin kökenleri karmaşık ve çok yönlüdür. Psikodinamik teorilere göre, narsisizm çocukluk dönemindeki travmalar, aşırı ilgi veya ihmal gibi erken yaşantılara dayandırılabilir. Freud, narsisizmi insan gelişiminin normal bir aşaması olarak tanımlamış, ancak bu aşamanın sağlıklı bir şekilde atlatılamaması durumunda patolojik bir hal alabileceğini öne sürmüştür. Psikanaliz araştırmacıları narsisizmin ortaya çıkış nedenleri ile ilgili net bir fikir birliğine sahip olamasalar da hepsi, narsisizmin çocukluk dönemindeki empatiden yoksun olma duruma yönelik bir tepki olarak ortaya çıktığı görüşündedirler. (Gülmez,2009).

Beden algısı, bireyin kendi fiziksel görünümüne ve bedenine karşı geliştirdiği düşünceler, duygular ve tutumlar bütünü olarak tanımlanabilir (Kale, Hurşidi ve Karaboğa, 2021). Modern toplumda, medya ve popüler kültürün etkisiyle beden algısı üzerinde büyük bir baskı oluşmuş durumdadır (Yayan, 2023). .Bu deneme, beden algısının kökenlerini, etkilerini ve sağlıklı bir beden algısı geliştirmenin yollarını ele alacaktır. Beden algısı, erken çocukluk döneminde başlayan ve yaşam boyu süren bir süreçtir (Kerkez, Tatal & Akçınar, 2013). Aile, arkadaşlar, medya ve toplumsal normlar, bireyin beden algısını şekillendiren önemli etkenlerdir (Yayan, 2023). Çocukluk döneminde alınan olumlu veya olumsuz geri bildirimler, bireyin beden algısının temelini oluşturur. Ergenlik dönemiyle birlikte, bu algı daha da karmaşık hale gelir ve

birey, çevresindeki ideal beden imajlarına göre kendini değerlendirmeye başlar (Yayan, 2023).

Bireylerin kendilerini nasıl algıladıkları ve başkaları tarafından nasıl algılandıkları, psikolojik sağlıkları üzerinde derin etkilere sahiptir. Narsisistik bireyler, beden algılarını genellikle idealize edilmiş standartlara göre şekillendirirler. Kendilerini üstün ve eşsiz görme eğiliminde olduklarından, fiziksel görünümüne aşırı önem verirler. Bu bireyler, kusursuz bir beden imajı oluşturma çabası içinde olabilirler (Sünbül ve Traş, 2023; Kaya, 2022).

Artuklu Üniversitesinde farklı bölümlerde okuyan öğrencilerin beden algısı ve narsisizm skoru değişkenleriyle arasındaki farklılığı incelemek ve cinsiyet değişkeni ile Artuklu Üniversitesinde okuyan öğrencilerin narsisizm skoru ve beden algısı arasındaki farklılığı ve ilişkiyi ortaya koymak amacıyla yapılan bu çalışmada beden algısı ve narsisizm skoru arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. (Hipotez 1) Alanyazı incelendiğinde Sünbül ve Traş (2023) yaptığı araştırmada üniversite öğrencilerinin beden imgesi baş etme stratejileri ile narsisizm arasında pozitif yönde orta düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Bu bulgu, yaptığımız çalışmada elde ettiğimiz beden algısı ile narsisizm arasındaki ilişkinin varlığını desteklemektedir.

Bununla birlikte cinsiyet değişkeninin narsisizm skoru değişkeni ile anlamlı bir ilişkisi bulunmuşken, beden algısı değişkeni ile anlamlı bir ilişkisi bulunmamıştır.(Hipotez 4). Yapılan bir araştırmada üniversite öğrencileri üzerinde yapılan bir çalışmada, narsisizm puanlarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterdiği ve erkek katılımcıların narsisizm puanlarının kadın katılımcılara göre daha yüksek olduğu saptanmıştır.(Kaya ve Kalkan, 2019) Bu sonuç, cinsiyetin narsisizm düzeyleri üzerinde etkili olabileceğini göstermektedir.

Hipotez 3 bağlamında ele alınan cinsiyet değişkeni ve narsisizm skoru değişkeni arasında anlamlı bir fark bulunmuşken, beden algısı değişkeni ile arasında anlamlı bir farklılık saptanmamıştır. Mevcut araştırmalar incelendiğinde; Hacıoğlu (2017) , üniversite öğrencilerinin beden imgesi memnuniyeti ile iletişim becerileri arasındaki ilişki, yaş, cinsiyet ve spor yapma durumu bağlamında ele aldığı araştırmasında üniversite öğrencilerinin beden imgesi hoşnutluğu cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemiştir. Bu sonuç cinsiyetin beden algısı üzerinde her zaman belirleyici bir faktör olmayabileceğini düşündürmektedir. Bir başka araştırmada ise sporcularda

cinsiyete göre fiziksel algı düzeylerini incelemiştir.(Bayköse, Saraç ve Yavuz, 2018) Bulgular, spor yeteneği algısında cinsiyete bağlı anlamlı farklar olduğunu, ancak diğer fiziksel algı boyutlarında cinsiyetin etkili olmadığını göstermiştir. Ancak bu araştırmaların aksine Bayar (2019) ‘ın üniversite öğrencilerinde öz-şefkat, depresif duygulanım ve cinsiyetin beden imajı üzerindeki etkilerini incelediği çalışmada cinsiyetin beden imajını anlamlı şekilde yordadığını göstermektedir. Bu bulgular, cinsiyet değişkeninin beden algısı üzerindeki etkisinin literatürde tutarlı bir şekilde ortaya konmadığını, farklı örneklem grupları ve araştırma desenlerinin sonuçlar üzerinde etkili olabileceğini düşündürmektedir. Benim çalışmamda cinsiyete göre beden algısı farklılık göstermemiştir; bu durum, cinsiyetin beden algısı üzerinde her zaman belirleyici bir faktör olmadığını desteklemektedir.

Yapılan analizlerde, Hipotez 2 kapsamında narsisizmin alt boyutları (teşhircilik, sömürücülük, üstünlük, hak iddia etme) ile beden algısı düzeylerinde, bazı fakülteler arasında (Edebiyat Fakültesi ,İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi , Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Turizm Fakültesi, Fen Fakültesi, İslami İlimler Fakültesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Meslek Yüksekokulu, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu) istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar belirlenmiştir. Bu bulgular, öğrencilerin narsisizm ve beden algısı düzeylerinin fakülteye göre değişebildiğini göstermekte ve hipotezi desteklemektedir. Mevcut araştırmalar, üniversite öğrencilerinin narsisizm ve beden algısı düzeylerinin, eğitim aldıkları fakülteye göre değişebileceğini göstermektedir. Örneğin, Ayar ve arkadaşlarının (2021) çalışmasında, İslami İlimler Fakültesi ve Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencileri arasında büyülenmeci narsisizm düzeylerinin farklılık gösterdiği bulunmuştur. Benzer şekilde, Bilbek (2012), Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin sosyal benlik algısının, Eğitim Fakültesi öğrencilerine göre daha yüksek olduğunu belirtmiştir. Bu bulgular, fakülte temelli farklılıkların narsisizm ve beden algısı üzerindeki etkilerini desteklemektedir.

Mevcut araştırmanın güçlü ve özgün yanlarına bakıldığında; 370 üniversite öğrencisi ile yürütülerek geniş bir örnekleme ulaşılmış olması sonuçların genellenebilirliği açısından tatmin edici düzeyde olduğu söylenebilir. Aynı zamanda alanyazında beden algısı ve narsisizm değişkenleri arasında yeterli araştırmaların bulunamaması, beden algısı değişkeni ile ilgili yeterli sayıda araştırmanın yapılmamış olması yapılan olan araştırmayı da özgün kılmaktadır.

Araştırmanın sınırlılıklarına bakıldığında en önemli sınırlılık, verilerin çevrimiçi yöntemle (Google Form aracılığıyla) toplanmasıdır. Bu özelliğin varlığı bulundukları bağlamın koşulları da dikkate alındığında katılımcıların yanlı cevaplar vermesine neden olabileceğidir. Bu noktada araştırmanın verilerinin koşulların sağlandığı bir ortamda yüz yüze toplanması araştırmanın gücünü arttıracakını düşündürmektedir.

Özetle bu araştırmanın amacı, Mardin Artuklu Üniversitesi'nde farklı fakültelerde okuyan öğrencilerin beden algısı ve narsisizm skoru düzeyleri arasındaki farklılıkları incelemek ve cinsiyetin bu iki değişkenle olan ilişkisini ortaya koymaktır. Literatürde, cinsiyetin beden algısı üzerindeki etkisi ve narsisizmle ilişkisi üzerine çeşitli çalışmalar bulunmakta (Örneğin, Ayar ve arkadaşları, 2021). Ancak, bu araştırmalar genellikle belirli fakülteler veya meslek grupları üzerinde yoğunlaşırken, bu çalışmanın bulguları, farklı fakültelerdeki öğrenciler arasında narsisizm ve beden algısı düzeylerinde anlamlı farklar olduğunu göstermektedir.

Özellikle, cinsiyetin narsisizm skoru ile ilişkili olduğu ancak beden algısı üzerinde anlamlı bir fark yaratmadığı sonucuna varılmıştır. Bu sonuç, literatürdeki bazı araştırmalarla örtüşmekle birlikte (Bayköse, Saraç ve Yavuz, 2018; Hacıoğlu, 2017), cinsiyetin her zaman belirleyici bir faktör olmayabileceğine dair yeni bir bakış açısı sunmaktadır. Ayrıca, narsisizmin alt boyutları ile beden algısı arasındaki ilişkilerde fakülteler arası farklılıkların bulunması, her fakültenin öğrencilerinin psikolojik ve sosyal yapılarını farklı şekillerde etkileyebileceğini göstermektedir.

Bu bağlamda, üniversite öğrencilerinin akademik ve sosyal yaşantılarının, psikolojik gelişimlerine olan etkilerini daha kapsamlı bir şekilde ele alacak araştırmaların yapılması, literatüre önemli bir katkı sağlayacaktır.

6. KAYNAKÇA

- Abakay, U., Alıncak, F., Ay, S. (2017). Üniversite öğrencilerinin beden algısı ve atılganlık düzeylerinin incelenmesi. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2017(9), 12-18.
- Acar, T.Ö. (2010). Kocaeli Üniversitesi Beden Eğitimi Yüksekokulu ve Mimarlık Mühendislik Fakültesi öğrencilerinde beden algısı ve iyilik halinin beden kitle indeksi ve vücut yağı dağılımı ile ilgisi, Uzmanlık Tezi, Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi, Kocaeli.
- Akkaya, Ö., Zerenler, M. (2017). Sosyal Medya Ve Spor Pazarlaması İlişkisi Taraftar Tutumlarını Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma: Beşiktaş Spor Kulübü Örneği. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 22(4), 945-963.
- Akyüz, O., Özbek, S. (2024). Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Bazı Değişkenlere Göre Narsistik Kişilik Özelliklerinin İncelenmesi. *International Journal of Sport Exercise and Training Sciences - IJSETS*, 10(4), 206-214.
- Aldan, D. (2013). Üniversite öğrencilerinde beden imajı ve ilişkili değişkenlerin üçlü etki modeli kapsamında incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü , Bursa
- Amerikan Psikiyatri Birliği. (2014). DSM-5 Tanı ölçütleri başvuru el kitabı (E. Köroğlu, Çev.) Ankara: HYB Yayıncılık. Anlı, İ.(2010). Psikanalizde narsisizm (1.Basım).İstanbul : Nobel Tıp Kitabevleri.
- Anlı, İ., Bahadır,G.(2007). Kendilik psikolojisine göre narsistik ve sınır kişilik bozukluğu. *İstanbul Üniversitesi Psikoloji Çalışmaları Dergisi*,27(1),1-12.
- Atay, S. (2010). Çalışan narsist örgütler , liderler , yöneticiler ve astlar. İstanbul: Namar Yayınları.
- Atalay, A., Demirci, M. (2016). Narsistik Kişilik Bozukluğu: Otto Kernberg'in Nesne İlişkileri Kuramı ve Patolojik Narsisizm. *Psikiyatri Hemşireliği Dergisi*, 7(1), 33-42.
- Ayar D, Karasu F, Bulut A. (2021) İki Farklı Mesleki Eğitim Alan Üniversite Öğrencilerinde Büyükleme Narsisizm Düzeyi ile Akademik Potansiyel Memnuniyeti Arasındaki İlişki. *Sakarya Tıp Dergisi* , 11(4) 908-919
- Balcı, Ş., Sarıtaş, H. (2019). Sosyal medya kullanımının bir belirleyicisi olarak narsisizm: Konya’da yaşayan kullanıcılar üzerine bir inceleme. *Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, 31, 689-709.

- Bayar, Ö. (2019). Üniversite Öğrencilerinde Beden İmajı, Öz-Şefkat, Depresif Duygulanım ve Cinsiyet. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 46(46), 175-190.
- Bayköse, N., Saraç, H., Civar Yavuz, S. (2018). Cinsiyet ve Fiziksel Algı: Sporcularda Cinsiyet Farklılıkları Fiziksel Algı Düzeylerinin Farklı Olmasının Nedeni Olabilir mi?. Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi, 3(3), 1-9.
- Bekmezci, E. (2020). Egzersiz yapan bireylerin beden kompozisyonları ile beden imajları arasındaki ilişkinin incelenmesi.Yüksek Lisans Tezi.Akdeniz Üniversitesi, Sağlık bilimleri Enstitüsü , Antalya.
- Bilbek, M. (2012). *Beden eğitimi ve spor yüksekokulu ile eğitim fakültesi öğrencilerinin sosyal benlik algısı açısından karşılaştırılması* . Yüksek Lisans Tezi. Mersin Üniversitesi,Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Mersin .
- Brylinsky, J. (1990). Concerns and education regarding issues of weight control and female athletes : Body image and female athletes , paper presented at the annual meeting of the American alliance for health , Physical Education , Recreation and Dance.
- Çufadar, N. U. (2025). Sporun, zihinsel dayanıklılık ve problem çözme becerisine etkisi., Yüksek Lisans Tezi , Selçuk Üniversitesi , Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Konya
- Demirel, H., Altın, M., Yalçın, Y. G., Demir, H. (2018). Spor Yapan ve Yapmayan Üniversite Öğrencilerinin Narsisizm Seviyelerinin Karşılaştırılması. Türk Spor Bilimleri Dergisi, 1(2), 72-77.
- Dickinson, K., Pincus, A. (2003) Interpersonal Analysis of Grandiose and Vulnerable Narcissism. Journal of Personality Disorders, 17(3), 188-207
- Doğaner , İ.(1996). Narsisistik kişilik bozukluğu, Ege Psikiyatri Sürekli Yayınları,1(3), 341- 352.
- Dorak, F., Vurgun, N. (2006). Takım sporları açısından empati ve takım birlikteliği ilişkisi. *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 4(2), 73–77.
- Eker, M. (2023). Kolektif narsisizmin siyaset psikolojisi açısından çıktıları üzerine bir değerlendirme. *Nesne Psikoloji Dergisi*, 11(28), 310–323
- Eldoğan Eken, D. (2016) Hangi Narsizm? Büyüklenmeci ve Kırılgan Narsizmin Karşılaştırılmasına İlişkin Bir Gözden Geçirme. Türk Psikoloji Yazıları, 19 (37), 1-10
- Elibol, Ş., Sevi Tok, E.S.(2019) Bağlanma Stilleri, Duygu Düzenleme, Reddedilme Duyarlılığı, Yakınlık Korkusu ve Kendini Saklamanın Kırılgan Narsisizm ile İlişkisi. Ayna Klinik Psikoloji Dergisi, 6(2), 127–148
- Ergür E.(1996). Üniversite öğrencilerinde beden-benlik anlgısı ile ruh sağlığı arasındaki ilişki, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi , Ege Üniversitesi sosyal bilimler enstitüsü , İzmir.

- Foster,J.D (2007). The Narcissistik Self: Background , an Extended agency model , and ongoing controversies. C. Sedikides ve S. Spencer (Eds). Frontiers in social psychology: The self (1-43) Phileadelphia: Psycchology Press.
- Fromm, E.(1994), Sevginin ve şiddetin kaynağı (6.Basım) (Çev.Y.Salman, ve N.İçren,)İstanbul : Payel Yayınevi.
- Gabriel ,M.T., Critelli J.W., and Ee,J.S.(1994).Narcissistic illusions in self -evaluation of intelligence and attractiveness . journal of personality, 62, 143- 155.
- Geçtan , E.(1994). Psikodinamik psikiyatri ve normal dışı davranışlar (10.Basım). İsyntanbul : Remzi Kitabevi.
- Godkin, L., Allcorn , S.(2009). Institutional narcissisim ,arrogant organization disorder and interruptions in organizational learning, The Learning Organizationi, 16(1), 40-57.
- Güleç, C.,Köroğlu,E(1998). Psikiyatri temel kitabı cilt 2 ,(1.Baskı). Ankara : Hekimler Yayın Birliği, 742.
- Gülmez , N.(2009). Narsistik liderlik. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniveristesi, Sosyal Bilimler Entitüsü , İstanbul.
- Hacıoğlu, M. (2017). Üniversite Öğrencilerinin Beden İmgesi Hoşnutluğu ve İletişim Becerilerinin İncelenmesi. Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi, 2(2), 1-16.
- Hamedoğu , M.A.(2009). Örgütsel narsisizm düzeyine ilişkin yönetici ve öğretmen algıları(Sakarya ili, liseler örneği), Yayınlanmış doktora tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü,Ankara.
- Heper, E., Sertkaya, Ö. G. Ö., Koca, C., Ertan, H., Kale, M., Terekli, S., .. Demirhan, G. (2012). Spor Bilimlerine Giriş. *Eskişehir: Açık Öğretim Fakültesi Yayınları*. 9-30
- Hotchkiss,S.(2003).Why is it always about you? The seven deadly sins of narcissisym. Newyork: Free.
- Kale, M., Hurşidi, S., Karaboğa, A. B. (2021). Okul öncesi dönemde beden algısı. *OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 17(34), 1408–1435
- Karaaziz, M., Atak, İ. E. (2013). Narsisizm ve narsisizmle ilgili araştırmalar üzerine bir gözden geçirme. *Nesne Dergisi*, 1(2), 44–59.
- Karagöz, N., Karagün, E. (2015). Profesyonel Sporcuların Beden İmajı Üzerine Betimsel Bir Çalışma. *Sport Sciences*, 10(4), 34-43.
- Kaya, T. (2022). Yetişkin bireylerde narsistik kişilik özellikleri ile beden algısı arasındaki ilişkinin incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi . İstanbul Gelişim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul .
- Kaya, L., Kalkan, M. (2019). Üniversite öğrencilerinde narsisistik eğilimler, bağlanma stilleri ve sosyal medya kullanımı. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, (2), 243-249.

- Kerkez, F. İ., Tatal, V., Akçınar, F. (2013). Okul öncesi dönemde beden imajı algısı ve beden memnuniyetsizliği. *Spor Bilimleri Dergisi*, 24(3), 234-244.
- Kernberg, O. (1999). Sınır durumlar ve patolojik narsisizm, (Çeviren, Mustafa Atakay), İstanbul: Metis Yayınları.
- Kiraz, C.(2011). Eğitim Fakültesi öğrencilerinin empatik eğilimleri ile narsistik kişilik özellikleri. Yüksek Lisans Tezi , Yedi Tepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü , İstanbul.
- Koca, C. (2006). Beden eğitimi ve spor alanında toplumsal cinsiyet ilişkileri. *Spor Bilimleri Dergisi*, 17(2), 81-99.
- Koç Ekinci, C.(2018) Erişkinlerde Narsistik Kişilik Özelliklerinin Mizaç ve Karakter Boyutları ile Bağlanma Stilleri Açısından İncelenmesi (Yüksek Lisans Tezi, Hasan Kalyoncu Üniversitesi, Gaziantep)
- Köroğlu, E., Bayraktar, S.(2007). Kişilik bozuklukları(1.Basım). Ankara : HYB Basım Yayın, 92.
- Küçük, V., Koç, H. (2004). Sporun psiko-sosyal gelişim üzerine etkisi. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 9(2), 1-10.
- Lehman , E.L., Silk, G., Logan ,P.M., and Singletary, S.M. (2014) . Art and the sportsman , sporting art and the man : Gustave caillebotte and the late nineteenth- century male body. The Degree of Doctor, Temple Universty Libraries İnstitute of Educational sciences , Philadelphia.
- Martı,H. (2011). Hz. Peygamberin hadislerinde bir değer simgesi olarak bden ve mahremiyeti, (Ed: Kadir Canatan). Beden sosyolojisi, İstanbul. Kitap Açılım, 233-246.
- Moncayo, R. (2008). Evolving lacanian perspectives for clinical psychoanalysis : on narcissism , sexuation , and the phases of analysis in conterporary, culture first published .London:Karnac Books Ltd.
- Morf ,C. C.,Rhodewalt, F.(2001).Unravelling the paradoxes of narcissism: A dynamic selfregulatory processing model. *Psychological İnquiry*,12,177-196.
- Muckenhaupt, M.(2004). Pmund Freud biliçdışını kaşifi , (7.Basım) (Çeviren:Fusun Akatlı). TUBITAK popüler bilim kitapları 163.
- Okumuş, E. (2011). Bedene Müdahalenin Sosyolojisi, (Ed: Kadir Canatan). Beden Sosyolojisi, İstanbul: Açılım Kitap, 45-66.
- Özakkaş, T (2006). Narsistik ve Borderline Kişilik Bozuklukları. İstanbul: Litera Yayıncılık, 29-30
- Özel, L. (2013). Kur'ân Ekseninde Narsisizm ve Din. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 6(28), 210-327

- Pincus, A. L., Lukowitsky, M. R. (2010). Pathological narcissism and narcissistic personality disorder. *Annual Review of Clinical Psychology*, 6, 421–446
- Polat A. (2007). Düzce İlindeki Hemodiyaliz Hastalarının Beden İmajı ve Benlik Saygısı Düzeylerinin Belirlenmesi. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Düzce)
- Polat, E., Sağ, S., Uzuntaş, K., Yeşil, S. (2024). Futbol Seyircilerinin Demografik Özelliklerine Göre Karanlık Üçlü ve Saldırganlık Özelliklerinin İncelenmesi. *Türkiye Spor Bilimleri Dergisi*, 8(2), 75-89.
- Potur, D.C. (2003). İlk Gebelikte Beden İmajının Algılanma Durumunun Değerlendirilmesi. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul)
- Pulver, S.E. (1970). Narcissism: The Term and the Concept. *Journal of American Psychoanalytic Association*.18(2)
- Raskin, R., Terry, H. (1988). A Principal-Components Analysis Of The Narcissistic Personality Inventory And Further Evidence Of Its Construct Validity, *Journal of Personality and Social Psychology*, 54(5), 891
- Rozenbaltt, S. (2002). In Defence Of Self: The Relationship Of Self-Esteem And Narcissism To Aggressive Behavior. (Yayınlanmamış Doktora Tezi, Long Island University, Institute of Educational Sciences, New York)
- Saydam, B. (1996). Narsistik Kişilik Bozukluğu, Antisosyal Kişilik Bozukluğu, Borderline Kişilik Bozukluğu: Psikodinamik Açıdan Benzerlikler, Farklılıklar. *Ege Psikiyatri Sürekli Yayınları*, (3), 413-430.
- Schmid, J.M. (2014). Body Image In Division In Female College Athletes: The role of Coaches: Teammates and Sport Specific Factors.(The degree of Doctor of Psychology, MA, Massachusetts School of Professional Psychology)
- Şanlı, T. (1991). Hemşirelikte Kişilerarası İlişkiler. Ankara: AÖF Yayınları, No: 226
- Sünbül, M. G., Traş, Z. (2023). Üniversite Öğrencilerinin Beden İmgesi Baş Etme Stratejileri ile Narsistik Özellikler ve Boyun Eğici Davranışlar Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 21(2), 905-932.
- İnce, İ.(2020) Büyükleme ve Kırılgan Narsisizmin Ego Savunma Mekanizmaları ve Psikolojik Rahatsızlıklar ile İlişkisinin İncelenmesi (Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Psikoloji Anabilim Dalı).
- Tapan, A. (2022). Popüler Türk sinemasında milli kimliğin kolektif narsisizm ve aşağılanma üzerinden yeniden üretimi. *Selçuk İletişim*, 15(1), 360–388.
- Tazegül, Ü. (2017). Narsisizm ve beden algısı arasındaki ilişki: Spor yapan ve yapmayan bireyler üzerine bir araştırma (Doktora tezi, Gazi Üniversitesi). Ulusal Tez Merkezi.
- Tazegül, Ü. (2018) Spor, Narsisizm ve Beden Algısı . Detay yayıncılık, Ankara.

- Tezcan, B. (2009). Obez Bireylerde Benlik Saygısı, Beden Algısı ve Travmatik Geçmiş Yaşantılar. (Uzmanlık Tezi, Mazhar Osman Ruh Sağlığı ve Sinir Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Yayınlanmamış, İstanbul)
- Timuroğlu, M.K. (2005). İşyerinde Narsisizm ve İş Tatmini İlişkisi: Bir Uygulama (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum)
- Volkan, V.D. (2012). Körü Körüne İnanç, (Cev: Özgür Karaçam), İstanbul: Okuyanlar Yayınları
- Yayan, M. (2023). Sosyal medya ve olumsuz beden algısı: Sosyal medyanın beden algısı, yeme bozuklukları, zayıflama ve estetik ameliyatlara ilişkisi. *Psikolojik Dergi*.
- Fırıncıoğulları, S. (2015). Gerçekleşen bir kötülük : Nekrofil : Üst Sınıflardaki Yıkıcılık Eğitimi ve Topluluk Narsisizmi . *Akademik Bakış Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler Dergisi*, (52), 197-206.
- Yetiş, Ö.Y. (2010) Üniversite Öğrencilerinde kişilik bozukluğu yaygınlığı ve sorun çözme becerileri ile ilişkisinin incelenmesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Yılmaz, M. (2018). Kernberg ve Kohut'un Narsisistik Kişilik Bozukluğu Kuramlarının Karşılaştırılması. *Türk Psikiyatri Dergisi*, 30(2), 137-141.
- Yılmaz, A., Ağgön, E. (2023). Aktif spor yapan üniversite öğrencilerinin beden memnuniyeti, mental iyi oluş ve özgüven düzeylerinin incelenmesi. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 14(1), 31-42.
- Wonneberg, D. A. (2007). The Nature of Narcissism And The Gaze: Narcissism,.. Aggression and Aging, *Substance*, 18(1), 74-78

7. EKLER

EK 7.1. Demografik Bilgi Formu

1) Cinsiyetiniz : : Erkek ☒ Kadın ☒

2) Yaşınız : _____

3) Fakülteniz :

- ☒ Edebiyat Fakültesi
- ☒ Fen Fakültesi
- ☒ Güzel Sanatlar Fakültesi
- ☒ İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
- ☒ İslami İlimler Fakültesi
- ☒ Mühendislik Mimarlık Fakültesi
- ☒ Sağlık Bilimleri Fakültesi
- ☒ Tıp Fakültesi
- ☒ Turizm Fakültesi
- ☒ Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu
- ☒ Devlet Konservatuvarı
- ☒ Yabancı Diller Yüksekokulu
- ☒ Meslek Yüksekokulu
- ☒ Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu

4) Bölümünüz :

☒ Antropoloji	☒ Gastronomi ve Mutfak Sanatları	☒ Mimarlık	☒ Süryani Dili ve Edebiyatı
☒ Arap Dili ve Edebiyatı	☒ Hemşirelik	☒ Psikoloji	☒ Tarih
☒ Arkeoloji	☒ İktisat	☒ Radyo, Televizyon ve Sinema	☒ Tarih (Arapça)
☒ Beslenme ve Diyetetik	☒ İngilizce Mütercim ve Tercümanlık	☒ Sanat Tarihi	☒ Tıp
☒ Ebelik	☒ İslami İlimler	☒ Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler	☒ Turizm İşletmeciliği
☒ Fars Dili ve Edebiyatı	☒ İşletme	☒ Sosyoloji	☒ Turizm Rehberliği
☒ Felsefe	☒ Kürt Dili ve Edebiyatı	☒ Türk Dili ve Edebiyatı	☒ Bilgisayar Programcılığı
☒ Çocuk Gelişimi	☒ Evde Hasta Bakımı	☒ Makine	☒ Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik
☒ Dış Protez	☒ İlk ve Acil	☒ Mimari	☒ Tıbbi Laboratuvar

Teknolojisi	Yardıı	Restorasyon	Teknikleri
☒ Elektrik	☒ İnşaat Teknolojisi	☒ Muhasebe ve Vergi Uygulamaları	☒ Tıbbi Tanıtım ve Pazarlama
☒ Elektronik Teknolojisi	☒ İşletme Yönetimi	☒ Spor Yönetimi	☒ Turizm ve Otel İşletmeciliğı
☒ Yaşlı Bakımı	☒ Beden Eğitimi Öğretmenliğı	☒ Antrenörlük	☒ İngiliz Dili ve Edebiyatı (İngilizce)

5) Boyunuz : _____

6) Kilonuz: _____

7) Aile Gelir Düzeyiniz :

☒17.000 TL

☒17.001 - 34.000 TL

☒34.001 - 50.000 TL

☒50.001 TL ve üzeri

EK 7.2.Narsistik Kişilik Envanteri

		a. İnsanlar bana iltifat ettiklerinde bazen utanırım.
		b. İyi biri olduğumu biliyorum, çünkü herkes böyle söyler.
		a. Kalabalık içinde herkesten biri olmayı tercih ederim.
		b. İlgi merkezi olmayı severim.
		a. Pek çok insandan ne daha iyi ne de daha kötüyüm
		b. Özel biri olduğumu düşünüyorum
		a. İnsanlar üzerinde otorite kurmaktan hoşlanırım
		b. . Emirlere uymaktan rahatsız olmam
		a. İnsanları kolayca manipüle ederim
		b. İnsanları manipüle (Engelleme) ettiğimi fark ettiğimde rahatsız olurum
		a. Layık olduğum saygıyı elde etme konusunda ısrarcıyım.
		b. Hak ettiğim saygıyı genellikle görürüm.
		a. Gösteriştan kaçınırım.
		b.Genellikle fırsatını bulduğumda şov yaparım
		a. Her zaman ne yaptığımı bilirim
		b. Bazen yaptığım şeylerden emin değilim
		a. Bazen iyi hikaye anlatırım
		b. Herkes hikayelerimi dinlemekten hoşlanır

		a. İnsanlardan çok şey beklerim.
		b. Başkaları için bir şeyler yapmaktan hoşlanırım.
		a. İlgi merkezi olmaktan hoşlanırım
		b. İlgi merkezi olmak beni rahatsız eder
		a. Otorite olmanın benim için pek bir anlamı yoktur.
		b. İnsanlar daima otoritemi kabul ediyor görünürler.
		a. Önemli bir insan olacağım.
		b. Başarılı olmayı umuyorum
		a. İnsanlar söylediklerimin bazılarına inanır
		b. İnsanları istediğim her şeye inandırabilirim.
		a. Kendi kendime yeterim
		b. Başkalarından öğrenebileceğim çok şey var.
		a. Herkes gibi biriyim
		b. Sıra dışı biriyim

EK 7.3.Beden Algısı Ölçeği

		Çok Beğeni- yorum	Oldukça Beğeni- yorum	Kararsızım	Pek Beğen- miyorum	Hiç Beğen- medim
	Saçlarım					
	Yüzümü m rengi					
	İştahım					
	Ellerim					
	Vücudu mdaki kıl dağılımı					
	Burnum					
	Fiziksel gücüm					
	İdrar dışkı düzenim					
	Kas kuvvetim					
	Belim					
	Enerji Düzenim					
	Sırtım					

	Kulakları m					
	Yaşım					
	Çenem					
	Vücut yapım					
	Profilim					
	Boyum					
	Duyuları nın Keskinliği					
	Ağrıya Dayanklılığım					
	Omuzları nın Genişliği					
	Kollarım					
	Göğüsler im					
	Gözlerim in Şekli					
	Sindirim Sistemim					
	Kalçaları m					
	Hastalığa					

	Direncim					
	Bacaklarım					
	Dişlerimin Şekli					
	Cinsel Gücüm					
	Ayaklarım					
	Uyku Düzenim					
	Sesim					
	Sağlığım					
	Cinsel Faaliyetlerim					
	Dizlerim					
	Vücudumun duruş şeklini					
	Yüzümün Şeklini					
	Kilom					
	Cinsel organlarım					

8.ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı	Ceylan Dağ
Yabancı Dili	İngilizce
Orcid Numarası	0009-0007-1561-2324
Ulusal Tez Merkezi Referans Numarası	
Lise	Mehmet Edip Fatma Yüksel Anadolu Lisesi - 2017
Lisans	Dicle Üniversitesi - 2022
Yüksek Lisans	Mardin Artuklu Üniversitesi - 2025
Deneyim	2020-2022 / Artuklu Halk Eğitim Merkezi 2022-2023 / Gençlik ve Spor Bakanlığı 2024-2025 / Milli Eğitim Bakanlığı/Artuklu-Çatak
Akademik Çalışmalar	1.Fiziksel Aktivitenin ve Beden Eğitimi Dersinin Çeşitli Değişkenler Kapsamında Değerlendirilmesi – Spor Bilimlerinde Kuramsal ve Uygulamalı Yaklaşımlar (2025)